PAZAR
30 NİSAN 1933
8 inci sene No. 2591
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM IZZET

Atinada Müzakerelere Dün Sabah Başlandı

Bir Millet Uyanıyor

Almanyada geçen ikinci kânunun sonuncu günü Millî Sosyalist fırkası iktidara geçtiği zaman, bunun şümul ve ehemmiyeti hakkındaki fikirler biribirine uymuyordu: Bazıları bunu basit bir hükûmet değişmesi zannetmişti. Bazıları ise bunda rejim değişmesine doğru atılmış bir adım manzarası görüyordu. Fakat 31 ikinci kânun gününün, Almanyanın tarihinde, imperatorluğun kurulduğu 18 ikinci kânun 1871 günü kadar ehemmiyetli bir dönüm noktası olacağını pek azları tahmin edebilmişti. Gün geçtikçe anlaşılıyor ki Millî Sosyalist fırkasının iş başına geçmesi, Alman millî vahdet hareketinin yeni bir merhalesidir.

Almanya, Bismarck zamanlarına kadar coğrafî bir mefhumdan ibaretti. Ne Viyana kongresinin 1815 te teşkil edip te Avusturyanın reisliği altına koyduğu Alman konfederasyonu, ne 1866 da Avusturyanın konfederasyondan kovulmasile kurulan şimalî Almanya konfederasyonu millî devlet değildi. Gerçi 1870 senesinde Prusyanın Fransaya karşı galibiyeti üzerine, 1866 da hariçte kalan cenubî Alman hükûmetleri de ittihada girmişler ve Alman imperatorluğu teşkil edilmişti. Fakat Bismarck'ın Alman imperatorluğu zamanında da Alman milletinin bir hamur gibi yuğurularak bir merkezden idare edilen mütecanis bir millet haline getirilmesine mâni olan engeller vardı. Büyük harp bu engellerin en mühimmini kaldırdı. Almanları ayıran hükümdarlar ve prensler silip süprüldüler. Fakat Hohenzollern'ler ve Wittelbach'lar'dan sonra da Prusya, Baviyera rekabeti devam etti. Weimar 1919 kanununun tesis ettiği federal cümhuriyetten ibaretti. Memleketin altmış beş milyon nüfusundan her biri ilkönce Baviyeralı, Sakson yalı veyahut Prusyalı ve sonra Almandı.

Bir merkezden idare edilen devlet teşkilâtı ancak Millî Sosyalist fırkasının iktidara geçmesile başlanıştır.. Hitler'in yaptığı teşkilâta göre, bundan böyle Alman konfederasyonunu teşkil eden hükûmetler Berlinden tayin edilecek umumî valiler vasıtasile idare edilecektir. Bu valilerin başvekilleri tayin ve azletmeğe salâhiyetleri vardır. Binaenaleyh tarihte ilk defa olarak bütün Almanya, doğrudan doğruya Berlinin nüfuzu altına giriyor demektir.

Millî Sosyalist fırkasının iktidara geçmesinin neticeleri bununla da kalmıyor. Alman - Avusturya ittihadının da tahakkukuna yardım ediyor. Çünkü Hitler fırkasının bugünkü şekli Almanyanın hudutları içine münhasır bir Almanya fırkası değil, bütün Cermen ırkına şamil Alman fırkasıdır. Berlin'de ve Münihte olduğu gibi Viyanada da Millî Sosyalist fırkası vardır. Ve fırkanın Avusturya hızbı, Hitler'in liderliğini tanımıştır. O halde bu fırka Avusturya intihabatında da galip gelecek olursa, Anschluss, yani Alman - Avusturya ittihadı kendiliğinden tahakkuk edecektir. Bu vaziyet te haddi zatında Hitlerizmin siyasî fırka mücadelesinden ziyade bir millî birleşme hareketi olduğunu göstermeğe kâfidir. Ve bu bakımdan bakılıncadır ki Hitler'in Alman inkılâbı hakkında son nutuklarının birinde söylediği şu sözlerin mânası anlaşılır:

"İnkılâp; ancak hudutların içinde olsun, dışında olsun, bütün Alman milletini yeni baştan teşkilâtlandırdığı zaman bitmiş olacaktır."

Ahmet ŞÜKRÜ

Yunan Reisicümhuru Celâl Beye ziyafet verdi

Müzakerelere dün saat onbirde başlandı. Muhtelif meseleler görüşüldü

Heyetimiz meçhul askerin mezarına çelenk koydu

ATİNA, 29. (Hususî muhabirimizden) — Türk heyetinin Atinadaki ilk günleri resmî ziyaret ve temaslarla geçmiştir. Başvekilin heyet şerefine verdiği mükellef ziyafette söylenen samimî ve özlü nutuklar her iki milletin de elemli tecrübelerden kıymetli ve ibretli dersler aldıklarını ve mesut bir atıyı hazırlamak için hiç bir tedbiri ihmal etmiyeceklerini kuvvetle tebarüz ettirmiştir. Bu nutuklar muvaffak olmağa azmetmiş realist devlet adamlarının zihniyetinin beliğ bir ifadesidir.

Heyet dünkü cuma günü iktisat Vekili Mösyö Pezmazoğlunun Kifisyadaki villasında öğle yemeğine davetli bulunuyordu ayni gün akşam saat yedide Türk heyeti şerefine Maliye nazırı Mösyö Loverdonun evinde bir resepsiyon yapıldı. Bu suretle Atinanın cidden kibar ve zarif olduğu kadar, kültür itibarile çok yüksek olan yedi yüz kişilik bir "Elite" 'ni bir arada toplu olarak görmek imkânı hâsil oldu. İstanbul - Atina, İzmir - Atina yolculuğunun ucuzluğu karşısında yurtdaşlarıma Atinayı ve Atinalıları tanımak için

Celâl B.

(Devamı 5 inci sahifede)

Mahmut B. (Tekirdağı), Şeref (Edirne), Rüştü (İzmir), Hacı Mehmet beyler

Dört vekil izahat verdi

Mecliste inhisarlar, imar ve mühendis mektebi bütçeleri kabul edildi

İnhisarlar Vekili Ali Rana Bey

ANKARA, 29 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Beyin reisliğinde toplandı. Razgrat hâdisesi etrafında verilen sual takririne Hariciye vekâleti vekilinin vereceği cevap takrir sahibinin bulunmaması dolayısile tehir edilmitşir. Ankara şehri imar müdürlüğünün 1933 senesi bütçesinin müzakeresi yapılmış ve bu münasebetle ileri sürülen bir mütaleaya cevaben Dahiliye vekili Şükrü Kaya Bey müdiriyeti umumiyenin teşkilindeki lüzum ve zaruretin gün geçtikçe artmakta bulunduğunu ve yalnız Ankara için değil, bazı vilâyetlerde büyük mikyasta yapılmakta olan imar işleri için de fikir ve mütaleasma müracaat edilen bir yer olduğunu ve bu itibarla memleketin umumî bir ihtiyacına cevap verdiğini söylemiş ve imar müdürlüğünün belediyeler tarafından yapılacak imar plânları ve tatbikatını mürakabe hususunda bir merci olması için kanunî kayıtlar konulacağını ilâve eylemiştir. Kabul edilen kanuna göre imar müdürlüğünün 1933 senesi masarifatı karşılığı olarak 170 bin lira tahsisat verilmekte ve varidatı da ayni mikdarda tahmin olunmaktadır. Kanunun diğer bir maddesine göre de istimlâkler den dolayı tahakkuk eden istihkaklara sarfedilmek üzere Maliye vekâletinin kefaletiyle 100 bin liraya kadar istikraz akti için idareye salâhiyet verilmektedir.

Nafia Vekilinin beyanatı

Yüksek Mühendis mektebinin 933 senesi bütçesinin müzakeresi esnasında sorulan bir suale cevap veren Nafia Vekili Hilmi Bey Mühendis mektebinin memleketin en eski bir irfan müessesesi olduğunu ve buradan yetişen mühendislerin memleketin imarı için büyük hizmetleri dokunduğunu, mektebin son zamanlarda ıslah ve tekemmül yolunda geniş adımlarla yürüdüğünı ve bugün mektepte yol ve köprü sular ve inşaat mühendisi olmak üzere üç sınıf mühendis yetiştiğini söylemiş, ve bu sene Nafia bütçesinde açıan bir fasla Avrupaya sitajiyer olarak mühendis gönderileceğini ve bunların mektepten çıktıktan sonra memleketin muhtelif yerlerinde çalışarak iyi yetişmiş, muvaffak olmuş ve mem

(Devamı 5 inci sahifede)

Aynaroza nefy!

Bir piskopos Aynaroza nefyedilecek

Fener Başpapaslığında Sinod Meclisi ile bazı piskopaslar arasında ihtilâf çıkmış ve dört piskopos haklarında kat'î karar ittihaz edilinciye kadar, bunlar âyini ruhanî yapmaktan menedilmişlerdir.

Haklarında bu karar verilen piskoposlar şunlardır:

Galata piskoposu Arhangelos, Kurtuluş piskoposu Pangratyos, Balıklı piskoposu Yermanos ve Kumkapı piskoposu Filoteos Ef. ler.

Bu piskopos Ef. ler, kilisenin idaresine ait ötedenberi devam eden bazı ihtilâflar dolayısile geçen hafta Başpapaslığa giderek düşündüklerini söyleyeceklerinden bahisle o sırada içtima halinde bulunan Sinod Meclisine girmek istemişler ve girmişlerdir. Bunun üzerine Başpapas, içtimaı tatil etmiş ve metropolitlerle piskoposlar arasında şiddetli münakasalar olmuştur. Piskoposlar,

(Devamı 5 inci sahifede)

46 ıncı liste

ANKARA, 2. A.A. — T. D. T. Cemiyetinden:

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 46 numaralı listesi şudur :

1 — MAHDUT	7 — MECAL
2 — MAHFİL	8 — MECCANEN
3 — MAHREM	9 — MECLİS
4 — MAHRUM	10 — MECMUA
5 — MAHSUL	11 — MİHNET
6 — MAHZUR	12 — MİHVER

Listelerde çıkan kelimelerden manaları birden fazla olanların her manası için ayrı karşılıklar ileri sürülebilir.

Karşılık ögnderen zatlerin gönderdikleri karşılıklardan duyulmuş ve işitilmiş olmıyanları hanig kaynaklardan aldıklarını göstermeleri rica olunur.

1 MAYIS

Dün 20 kişi nezaret altına alındı

Bulgaristanda da 200 kişi tevkif edildi

Yarın 1 Mayıstır. Geçenlerde de yazmıştık: Bazı komünist taslakları her sene bu gün yaklaşınca, saçma sapan muhteviyatlı beyannameler dağıtmak teşebbüsünde bulunurlar. On, on beş gün evvel bu beyannameleri dağıttıranlar yakalanmıştı. Polis yeniden bu gibi işlere teşebbüs etmek üzere bulunan yirmi kadar kişiyi nezaret altına almıştır. Aldığımız malûmata göre, 1 Mayıs günü herhangi bir toplu gezintiye meydan verilmiyecektir. Esasen daima aklı selim ile hareket eden ve daima vatanperver olan Türk işçisinin 1 Mayıs ile yakın ve uzak alâkası görülmemektedir.

FEHMİ BEY

Sofyada 200 kişi tevkif edildi.

SOFYA, 29 (A.A.)— 1 Mayıs münasebetile ciddî tedbirler alınmıştır. Her türlü toplantılar ve nümayişler menedilmiştir. Zabıta, komünistlerin bu memnuiyete rağmen Sofya sokaklarında nümayiş yapmağa hazırlanmakta olduğunu haber aldığından en fazla komünizm cidalcilerinden 200 kişiyi tevkif etmiştir. Birçok komünist propaganda risalesi müsadere edilmiştir.

Bugün son gün

Birinci kısım tahviller hemen satılmış gibidir

Dün bir konferans veren Ali Macit Bey

Hükûmetin Erganiye ulaşacak demiryolunu yapmağa halkın iştirakini temin için müracaat ettiği 933 dahilî istikrazı büyük bir zaferle neticeleniyor. Dün bu vatanî ve kârlı işe iştirak için banka gişelerine olan tehacüm hakikaten iftiharla kaydedilecek bir halde idi. 933 dahilî istikrazının (A) tertibinin satış müddeti bu akşam bitiyor. Bankalar bugün olacak talebin yüksekliğini takdir ederek ayrıca tertibat almışlardır. Cümhuriyet Merkez Bankası ve daha bazı bankalar bir kolaylık olmak üzere bugün pazar olmasına rağmen öğleden sonra açık kalarak tahvil satışına devam edecek-

(Devamı 5 inci sahifede)

Yıldızdan Alâtiniye

Yeni tarihî tefrikamız

Orduya 350 Zabit

Kuleli ve Maltepe liselerini bitirenler bugün Harbiyeye geçiyorlar

Bugün İltihak Resmi Yapılacak

Kuleli askerî lisesini bitiren gençler, dün öğleden sonra Çengelköyündeki lise binasında mektep müdür, ve muallim lerile arkadaşlarına bir ayrılık çayı vermişlerdir. Davetliler, Çengelköy iskelesinde Kuleli lisesi müdürü erkâniharp kaymakamı Hâmit B. ve mektep muallimleri tarafından karşılanmış ve mektep binası önünde muzika ile selâmlanmışlardır. Ordumuzun güzide erkânından birçok zevatın toplandıkları büyük salonda harbiye sınıflarına geçen Kuleli lisesinin yeni mezunlarından birinci, ikinci ve üçüncü gelenlere Fırka kumandanı Galip Pş., mektep namına hediye edilen birer saati kendi elile tevzi etmiştir.

Mükâfat kazanan talebe şu Efendilerdir: Birinci çıkan Ömer, ikinciliği kazanan Salâhattin, üçüncülükle çıkan Abdurrahman ve bando şefi Reşat Efendiler.

Lise müdürünün nutku

Mükâfatlar tevzi edildikten sonra Kuleli lisesi müdürü Hâmit Bey, davetlilere ve mezun talebeye karşı güzel bir hitabede bulundu. Hâmit B. nutkunda ez-

(Devamı 5 inci sahifede)

Millî tasarruf artıyor!

Ankarada bugün millî tasarruf kongresi toplanıyor

Kongrede neler görüşülecek?

ANKARA, 29 (A.A.) — Millî İktısat ve Tasarruf Cemiyeti yarın saat 10 da Himayeietfal cemiyeti salonunda son iki yıllık konferansını yapacaktır. Cemiyet son iki yılda gördüğü işler hakkında bir rapor hazırlamış ve bastırmıştır. Yarınki kongrede okunacak olan bu çalışma raporu sekiz kısma ayrılmaktadır. Birinci kısma: Cemiyetin kuruluş tarihi olan 12 birinci kânun 1929 dan itibaren bugüne kadar geçen zaman içinde cihan buhranı ve bu buhran içinde Türkiyenin vaziyeti anlatılmaktadır. Cemiyet milletler arasındaki iktısadî münasebetleri gözden geçirirken alış veriş hacminin yıldan yıla darlaştığını, gerek para ve gerek mal alış verişinin bir takım engellerle çevrildiğini, her milletin kendi içpazar imalâtlarından en çok faydalanmak yollarını araştırmakta olduğunu kaydettikten sonra, bizim başka memleketlerde olduğu gibi, bir kurunma değil, bilâkis bir kurma kımıldanışı karşısında bulunduğumuzu söylemekte ve dış memleketlerde bir takım ikiliklerin ve çözülüşlerin doğucusu olan buhranın bizde bir takım kuruluşların ve yaratılışların kaynağı olacağı ilâve edilmektedir. Raporun bu kısmında ayni zaman da yerli malları hakkında yapılan şikâyetlerin hangi fabrikaya ait olduğunu tesbit etmek ve yabancı malların da yerli malı olarak sürülmesinin önüne geçmek için her fabrikanın kendi mallarına bir alâmeti farika koymağa mecbur tutulmasına temas edilmektedir. İkinci kısımda, cemiyetin yürüdüğü gayede bir gönüllü nefer gibi çalışmaktan yılmayan ve yorulmayan şubelerin başında bulunan arkadaşlara merkezin sonsuz teşekkür ve takdirleri beyan olunmaktadır. Üçüncü kısımda: Cemiyetin kuruluşundan bugüne kadar geçen üç yıl ve dört buçuk ay içinde yerli malı ve tasarruf davasının bir millî iş haline girdiği ilk zamanlarda bir eğlence mevzuu olan yerli malının bugün saygı ile anılan bir millî dava olduğu ve bilhassa çocuklarımızın ve gençlerimizin bu davanın canlı bir propagandacısı ve zorlu bir kontrolcusu haline geldiği yazıl

Millî İktısat ve Tasarruf Cemiyeti Reisi Rahmi Bey

(Devamı 5 inci sahifede)

Beni de yaşatan, ölmüş!

Çaldağı'nın bağrındaki Dikmen'e çekileliKnutHamson'un Pan'ına döndüm, tam bir dağ ve yaban adamı mı oldum ne? dünyadan ya haberim olmuyor, ya çok geç öğreniyorum. İşte bence ve benim gibi birçok kimsesizlerce çok ehemmiyeti olan bir kara haberi de ancak bugün duydum: Ziya Beybaba ölmüş. Selânik'te ve İstanbul'un Karşıyakasında yaşayanlar Doktor Ziya Beybabanın kim ve ne olduğunu bilirler.

Olgun insana adam derler.

Dr. Ziya Beybaba bir (tam adam) dı. Onun bir engin deniz olan yüreğinde yalnız öksüz çocuklar, yoksul kadınlar, acı çeken erkekler dalgalanıp yaşarlardı. O, iyi doktorluk etmesini bilir, yarar ilâç vermesini bilir, başkaları için gizli gizli ağlamasını bilirdi. Her hastası onun için bir evlât, bir kardeş, bir en yakındı.

Türk doktorlarına her vesilede ağız dolusu taş, küfe dolusu lâf atıldığı zamanlarda hep Doktor Ziya'ları hatırlarım.

İşte o Doktor Ziya'lardan bu ölen Ziya, beni de yaşattı. Hem ne çağda? en gençliğimin en aç ve en işsiz bir çağında. Gureba hastanesine bir çatlak sedye kiralayamadığım bir gün beni kadifeli bir landonla koğuşuna götürüp yatırdı, ve Doktor Rifat Hoca ile elele vererek kurtardı. Ben hâlâ baldıran gibi dipdiri yaşıyorum, fakat o, öldü. Hayatın bu terbiyesiz ve kancık cilvesine ne demeli?

Mezarının başında ağlıyan mustariplerin bütün gözyaşlarını içimde topladım. Ailesini falan taziyet edecek değilim, çünkü onun ailesi beş on kişili bir ev değildi, bütün bir Türkiye idi. Benim için ve benim gibiler için yapılacak vazife şudur: Doktor Ziya Beybabanın mezarı başında değil, mezarının ayakucunda bütün Türk doktorlarını minnetle selâmlarım.

Aka GÜNDÜZ

Maarif bahisleri

Millî talim ve terbiye

— 3 —

— Reşit Galip Beyefendiye —

Fikri ve ahlâki terbiye vaziyetimiz acaba nedir?

Cümhuriyet Halk Fırkası prensipleri bakımından en sıkı itina ile mütalea etmekliğimiz lâzımgelen mevzuların belki birincisi budur. Madem ki Türk câmiasının şimdiden sonra demokratik, lâyik vecümhuriyetçi bir terbiye görmesini istiyoruz; çok mühim bir takım esaslara çok ciddî bir vukuf ve imanla sarılmamız gerektir. İptida şunu bilmeliyiz ki din, mezhep ve saire gibi metafizik telâkkilerden sıyrılıp ta millî, içtimaî ve ahlâki vahdetin şirazesini akılda, ilimde ve muasır felsefe ile hukukta aramak istiyen genç bir cemiyet için içine düşülmekten behemehal kaçınılması elzem olan bir girdap vardır; o girdap ta gerek âmmenin, gerek bir gün onu idare edecek sınıfın ruhen çürümesidir. Yani yüksek, hasbî ve geniş bir takım medeniyet ideallerinden, — daha doğru bir tabir ile — mütekâmil medeniyet mukaddesatından mahrum kalarak küçük, âdî ve fedakârlıktan uzak bir takım zevk ve menfeat endişelerine bağlanmasıdır. Milletin heyeti mecmuasına nâzım ana fikir ve prensiplerden çözülerek lâyikliği hodkâmlık, şehvet düşkünlüğü ve menfeatperestlik gibi bayağı, asaletsiz ve açgözlü hayvan telâkkileri içinde hapsetmek istiyecek nesiller yetişirse bu hâl medeni cinayetlerin en büyüğü, terbiyevî günah ve gafletlerin en şeniî olur. Şu sebeple cümhuriyet terbiyeciliğinin en yüksek, en titiz şiarı temiz, fedakâr ve ülkücü ahlâk gayesi olmalıdır. Çocuklarımıza gerek sözümüz, gerek özümüzle göstermek ve öğretmek mecburiyetindeyiz ki ülküsüz cemiyet ve hele hele şerefli ve kuvvetli cemiyet olamaz. Yani bir içtimaî heyet ferdî hak yerine içtimaî vazifeye tapan unsurlara malik olmazsa iptida behimiliğin, bayağılığın haydut hisleri içinde esir olur. Sonra da ahlâkı, seciyesi daha sağlam içtimaî heyetlere mahkûm düşer. Şu sebeple lâyik olmak, demokrat olmak, cümhuriyetçi olmak, zekâlarımız için tıpkı müstakil olmak, medreseleri, halifeyi, hırafeleri, hattâ Yunanlıları kovmak gibi bir kurtuluş savaşı demektir. Ve bütün yalanlarla, masallarla zihnen behime derekesine indirilmekten ayrılmak, daha ileri ve yüksek bir ahlâk ve medeniyet düsturuna kavuşmak demektir. Lâyik ahlâk ne cennet ümidine, ne de cehennem korkusu gibi fikir iptidailiklerine dayanır. Onun yıkılmaz temeli ancak ülkü aşkı ve menfeatsiz şeref sevgisi olabilir. Binaenaleyh bunlara inanacak ve bunları tatbik edecek kafalar ve gönüller ister. Bu sebepten dolayı eğer o necip ve aydınlık mefhum, idealsiz ve karanlık vicdanların eline düşerse bir nevi hodkâmlık ve âdilik vâzı olup gider.

Şimdi kendi kendimize araştıralım: Acaba bilûmum tedrisat ve terbiyemiz bu itibarla ne mevkide bulunuyor? Hassaten orta ve yüksek tedrisat muhitlerinde fikrî ve vicdanî vaziyet nasıldır? Açık söylemek isterim. Benim kanaatimce eski devirlerde olduğundan hayli iyidir. Fakat hiç te tam bir memnuniyet ve emniyet verici mahiyette bulunmuyor. Orta tedrisatı bitirip te mesleki terbiyeye başlıyacak olan — yani ilmî tabirile temel terbiyesini görmüş olmak lâzımgelen — gençlik sınıfında benim rastladığım başlıca kusurlar şunlardır: Ciddiyetsizlik, kendi anadillerinde bile esef veren bir bilgi eksikliği. Ya göze çarpacak derecede cesaretsizlik, teşebbüssüzlük, yahut şımarıklık hududuna varan bir haddini bilmemezlik.. Çalışmadan, uğraşmadan muvaffak olmak, ileri gitmek hevesi.. Adî zevkler ve eğlencelere meyil ve onlarla mahzuz olabilmek nezahetsizliği.. Büyüklerini tanımamak.. Bir çok kıymetlere zekâsız ve zerafetsiz bir istihkar gözüyle bakmak gibi bir nevi takdir ve dirayet şaşılığı.. Seçkin ve münevver bir gençliğe yakışmıyacak derecede mantıksızlık ve şamata itiyatları.. Uzun tetkik, sabırlı tetebbu, gösterişsiz çalışma gibi meziyetlere rağbetsizlik.. Cismanî temrin ve terbiyeyi bir nevi kabalık vesilesi haline koymak zaafı.. Okumayı sevmemek veyahut bayağı ve şehvanî şeyler okumağa düşkünlük.. Etvar ve evzada medenî ve münevver adamlara yakışır itinalara ehemmiyet vermemek... İnceliksizlik bir lâübalilik.. Münakaşe ve mübahaseyi ekseriya münazaa ve mücadele şekline sokmak.. Para işlerinde mübalâtsızlık ve saire...

Evet, ve saire dedim. Çünkü saymıya devam etsem şu acıklı demirbaş defterine keder verici daha haylı kalem müşahede ilâve etmek iktıza ederdi. Fakat içinde bulunduğumuz hususî şerait itibarile unutmamayı çok lüzumlu gördüğüm bir nokta var ki hemen kaydetmeliyim: İktısadi terbiye noksanlığı.

İşte uzun ve tozlu zamanlardan koparak cümhuriyet maarif ve terbiyeciliğinin önüne yığılan dertlerden bir kaç tanesi.. Ancak sevinilecek cihet şudur ki millî inkılâp bunların bir çoğu ile şimdiden mücadeleye başlamış bulunuyor.

— Arkası var —

Fazıl AHMET

Ergani ne kazandırabilir?

Dünyanın hiç bir bakır madeni Ergani kadar zengin değildir

Darülfünun jeoloji ve Madeniyat muallimi Hâmit Nafiz Bey Ergani madenlerini verim kabiliyeti ve burada yığılı duran istihsali çok ucuza mal edilebilecek cevher yığınları hakkında şayanı dikkat bir konferans vermiştir. Bu konferansın esaslı noktalarını neşrediyoruz. Hâmit Nâfiz Bey diyor ki:

Ergani mıntakasında şimdiki halde malûm olan 5 maden yatağı vardır. Tetkiklere nazaran bu yataklar, bilhassa bir tanesi jeoloji tabirile muazzam bir maden yığını teşkil etmektedir. Buradan da çıkaracağımız bir netice: madenin sadece bir damar halinde olmadığı keyfiyetidir. Gene her kesin tasavvur edeceği veçhile derinliğe doğru giden bir damarın işletme masrafı mütemadiyen değişir ve artar, sabit olamaz. Halbuki burada böyle bir vaziyet karşısında değiliz, bir yığın karşısındayız.

Şimdiye kadar işletilmiş olan kısımda cevher umumiyetle bir konsantrasyon cevheri halinde görülmektedir. Yani zaman ile çok zenginleşmiş bir haldedir. Ve ekseriya ihtiva ettiği bakır mikdarı şayanı hayret derecede yüksektir. Buralarda cevherin terkibi saf bakır sülfürüdür. Bundan dolayıdır ki buralarda terkip yüzde yirmiyi, hattâ yüzde yirmi sekizi bile bulur. Muhtelif nümunelerin tahlilleri vasatisini alacak ve bu vasatiyi hattâ aleyhte yuvarlak bir rakama iblâğ edecek olursak yüzde on saf bakırı kabul etmekle herhangi bir hatadan çok uzak kalacağımız muhakkaktır.

Şunu da söyliyelim ki umumî harp esnasında bu madende çok esaslı tetkikler yapmış olan ilmî heyetler bu vasatiyi yüzde 17,5 olarak kabul etmişlerdir. Bu rakamın hattâ yüzde onun ne kadar büyük bir pursantaj olduğunu anlatmak için dünyanın en muazzam bakır madenlerinden biri olan İspanyada Rio - Tinto bakır madeninin yüzde 3 bakırla çalıştığını söylemek kifayet eder.

Yığının maktaı 18.000 metre murabbaı oluşuna nazaran her bir metre derinlikte 90.000 ton cevherin bulunacağı hesap edilebilir. Bu hesaba göre de en aşağıdaki galerilerin üstünde takriben iki milyon dört yüz bin ton, vasatî olarak yüzde 10 dereceli maden, gözle görülecek şekilde mevcuttur.

Muhtemel cevher mikdarına gelince, 60 metre derinliğe kadar yapılmış olan sondajla, madenin böyle konsantre edilmiş şeklile asgari bu derinliğe kadar devam ettiğini göstermiştir. Bu da 5.000.000 tonluk muhtemel bir rezerve teşkil eder. Bu suretle görülebilen ve muhtemel olan rezerv mikdarı yedi buçuk milyon tona baliğ olur. Hiç şüphesiz ki cevher sondaj derinliğinin altında da devam eder. Madenin sondaj derinliğinin altında hiç olmazsa daha 100 metre kadar devam ettiği neticesine vâsıl oluruz. Bunun altında da daha az konsantre iptidaî maddenin devam etmesi lâzımdır.

Ergani bakır cevheri saf bir cevher telâkki edilebilir. Zira içerisinde bakır ve kükürt ve demirden başka muzir madenler meselâ arsenik, antimuan gibi maddeler hemen hemen mevcut değildir.

Ergani madeni milâttan 2000 sene evvel Asuriler tarafından keşfolunmuş ve hicretin 512 inci senesinde yani on ikinci asrın başlangıcından itibaren Araplar tarafından işletilmiştir. 1852 de Osmanlı hükûmeti bizzat kendisi işletmeyi ele almıştır. Tahmin edilen kısımlarının işletilmesi, iltizam suretile müteahhitlere ihale olunurdu. Ve bunlar da madeni iptidaî surette işlettiler.

Bu çok iptidaî, madeni alt üst edici bozucu usullerle işletme, 1852 den 1910 a kadar devam etmiştir. İstatistiklerin verdiği malûmata göre bu müddet zarfında yekûnen 36,645 ton kara bakıra tekabül eden 295,000 ton en az yüzde 15 dereceli cevher çıkartılmıştır. Kullanılan fena usullerden dolayı yok olan bakır mikdarı yüzde 20 den fazla olmuştur.

Bu iptidaî işletme şekline rağmen istatistikler, o zaman elde edilmiş olan bakırların 1908 de 18.10 İngiliz lirasına ve 1909 da 16.16 İngiliz lirasına mal olduğunu göstermektedir. Bunlar tabiî, madenin cinsinden ve zenginliğinden dolayı elde edilmiş çok aşağı maliyet fiyatlarıdır. Halbuki şimdi daha modern usuller kullanılacağı için maliyet fiyatı daha aşağı olacaktır.

Acaba Ergani madeninin senelik verimi ne kadar olacaktır?. Maden yatağının hazırlanması ve lâzımgelen tesisatın yapılması için icap edecek olan ilk devreden sonra madenin ocaktan çıkarılması derece derece arttırılarak senede 20,000 ton saf bakıra çıkartılabilir ki bu da takriben 200,000 ton ham cevhere tekabül eder.

Cevherin çıkartılması, taş ocakları gibi açıkta işliyerek pek ucuza maledilebilir. Bu da cevher yığınının üzerindeki kısır kısmın önceden arttırılmasile kabil olur. "Décappage" denilen bu usulün Erganide tatbik edileceği muhakkaktır.

Yapılan hesaplara göre ve bir sene de 20,000 ton saf bakır elde edildiği halde bir ton bakırın Ergani madeninde 105 liraya mal olacağı anlaşılmıştır. Buna 600 kilometre uzakta olan Mersine kadar 12 lira tutan yol parasını ilâve edecek olursak bir ton saf bakırın fob Mersin fiyatı 117 lira yani takriben 17,0 İngiliz lirası eder.

Elektrolitik bakırın bugün hattâ düşük olan fiyatı gene 40 İngiliz lirasıdır. Demek oluyor ki bir senede 20 bin ton bakır, 800,000 İngiliz lirası yani 5,600,000 lira memlekete getirecektir.

HARİCİ HABERLER

Nadolny söyledi

İngiliz plânına karşı Alman teklifleri

CENEVRE, 29 A.A. — M. Nadolny, M. Norman Davisin tehlikeli olacağını ihtar etmiş olmasına rağmen, Almanyanın müteaddit tadil tekliflerini ve mukabil projelerini uzun uzadıya izah etmek ve bilhassa Alman müdafaa ordusunun ipkasını muhik göstermeğe çalışmak ve Alman ordusu tipini diğer devletlerin kabul etmelerini istiyebileceği noktai nazarını müdafaa eylemek suretile konferansta pek gayri müsait bir tesir hâsıl etmiştir.

M. Massiğli, hiç te tahmin edilmemiş olan ve uzlaşma zihniyetinden mülhem bulunmiyan bu teklif karşısında kendisinde hâsıl olan hayal inkisarından bahsetmiş ve çünkü Almanyanın İngiliz plânının teklif eylediği 200,000 kişilik miktarı asgari telâkki etmekte olduğunu ve buna askerî teşekküllerle polis kuvvetlerini ilâve fikrinde bulunduğunu söylemiştir.

M. Massiğli, Alman teklifinin yeni baştan tekrar silâhlanmak hakkını muhafaza etmek suretile İngiliz plânını temamen tahrip etmekte olduğunu ve bilhassa emnü selâmet meselesini katiyyen hesaba katmamakta bulunduğunu beyan etmiştir.

M. Massiğli, netice olarak. Alman murahhas heyetinin son sözünü söylememiş olduğunu ümit etmekte bulunduğunu söylemiş ve demiştir ki:

— Yoksa silâhları bırakma binasını hangi esasa istinat ettireceğimizi bilemeyiz.

M. Eden (İngiltere), mukabil Alman tekliflerini tenkit etmiştir.

M. Nadolny, muhataplarına cevap vererek Almanyanın tekrar silâhlanmak değil, belki diğer devletlerin silâhlarını bırakmalarını istemekte olduğunu, Almanyanın bir sulh siyaseti takip etmek ve bütün devletlerle birlikte matlûp neticeleri elde etmek arzusunda bulunduğunu beyan etmiştir.

Fransaya iki buçuk milyarlık kredi

PARİS, 29 A.A. — İki üç gündenberi Fransız hazinesinin Londra'da aktedeceği istikraz hakkında muhtelif haberler intişar etmiştir.

Halbuki İngiliz bankalarından mürekkep bir grup tarafından yapılmış olan teklifi Maliye nazırı ancak bugün kabul etmiştir.

İngiliz bankaları grupunun Fransız hazinesi emrine amade kılmak istedikleri meblâğ, 30,000,000 İngiliz lirası yani iki buçuk milyar frank miktarında bir banka kredisidir.

Berut tayyare kumandanlığı

MARSİLYA, 29 A.A. — Berut tayyareler grupu kumandanlığına tayyareci Pelletier d'Oisy talin edilmiştir.

Kaybolan tayyâre bulundu

ROMA, 29 A.A. — Berut - Marsilya servisini yapan deniz tayyaresi Castrovilla yakınında karlarla örtülü dağlık mıntakalarda bulunmuştur. İçindekilerden beş kişi ölmüştür, üçü henüz yaşamaktadır. Birisi yaralıdır.

Mütareke isteniyor

BUENOS - AIRES, 29 A.A. — Kolombiya, Arjantin ve Şiliye bir nota göndererek muhasamatın tatili ve ihtilâfın hakeme havalesi hakkında bitaraf lar tarafından yapılmış olan teklifleri kbul edemiyeceğini bildirmiştir.

Belgrat davası

BELGRAT, 29 A.A. — Devletin müdafaası mahkemesi, M. Maçakı üç sene hapse mahkûm etmiştir.

Reichstag yangını tahkikatı bitti

BERLİN, 29 A.A. — Volff Ajansından: Rayhştag yangını hakkındaki istintak, yakında kapanacaktır.

Bu istintak neticesinde kundakçı Lubbe'nin Alman ve ecnebi komünistleri ile temasta bulunmakta olduğunu meydana çıkmıştır.

İran petrolleri itilâfı

BOMBAY, 29 A.A. — Bombaydaki İranlılar, İran petrolları hakkında aktolunan itilâftan dolayı memnuniyetlerini izhar etmişerdir.

Bombay şehrindeki otelcilik sanatını idare eden İranlılar harp şayiaları çıkar çıkmaz müsadere edilir korkusuyle ellerindeki ticaret eshamını satmışlardı. Şimdi bunları tekrar satın almağa başlamışlardır.

M. Herriot da dönüyor

Gümrük manialarında mütareke yapılması resmen teklif edilecek

VAŞİNGTON, 29 (A.A.) — M. Herriot, Fransaya dönmek üzere hareket etmezden evvel neşrolunan müş terek Roosevlet - Herriot tebliğinde Amerika Reisicümhurunun M. Herriot ile hükûmetler arasındaki borçlar meselesini müzakere ve kendisine Amerika noktai nazarından vaziyeti izah etmiş olduğu ve M. Herriot'nun da müşarünileyhe Fransız hükûmet ve parlamentosunun noktai nazarlarını bildirmiş olduğu beyan olunmaktadır.

Az çok 26 Nisan tarihli Roosevelt - Mac Donald beyannamesini andıran bu beyanname, müteakiben şimdiki nakit buhranını izale etmek için ittihazı icap eden umumî tedbirleri saymaktadır.

Neşeli ayrılış

VAŞİNGTON, 29 (A.A.) — M. Herriot, dün saat 11,15 te Beyaz saraydan ayrılmıştır. Mumaileyh, M. Roosevelt ile refikasına veda etmiştir. İki devlet adamı, pek neşeli görünüyorlardı, samimî surette birbirlerinin ellerini sıktılar.

VAŞİNGTON, 29 (A.A.) — M. Herriot payitahtı terketmeden evvel Amerikalılara bir selâm telgrafı göndermiştir.

Gümrük mütarekesi

VAŞİNGTON, 29 (A.A.) — İyi ma lûmat almakta olan Amerikan mahafilinde cihan iktısat konferansının toplanmasına intizaren dünyanın her tarafında gümrük resimlerinde bir mütareke yapılması hususunun yarın M. Norman Davis tarafından ihzarî komiteye teklif olunacağı beyan olunmaktadır.

İngiltere Mac Donaldı bekliyor

LONDRA, 29 (A.A.) — M. Mac Donald, Amerikadan uzaklaştıkça ve İngiliz sahillerine yaklaştıkça Beyaz sarayda elde edilmiş olan neticeler hakkında siyasî mahafilde evvelce izhar edilmiş olan tereddütler kuvvet bulmaktadır. İktısat konferansının 12 Haziranda Londrada toplanmağa davet edileceği kanaati vardır ve ihzarî komitenin bugün bu tairhi kat'i olarak tesbit ve kabul etmesi muhtemeldir.. Fakat burada kat'i olarak bilinen ve söylenen yalnız bu noktadır. 15 haziran taksitinin tediyesi hususunun tehiri Amerikalıların arzusuna bağlı bir imkândan başka bir şey değildir.

Borçlar görüşülmiyecek

VAŞİNGTON, 29 (A.A.) — Beyaz saray, borçlar meselesinin ancak iktısat konferansından sonra müzakere edileceğini tebliğ etmiştir.

Konferansa hazırlık

LONDRA, 29 (A.A.) — Cihan iktısat konferansının içtima edeceği salonların hazırlanmasına aît mesaiye büyük bir faaliyetle devam olunmaktadır. Malûm olduğu veçhile konferans, toplantılarını South - Kensington müzesinin yeni cenahında yapacaktır. Başlıca büyük salon, bol bol 150 murahhas alabilir, çünkü eni 40 ve boyu 50 metredir. Bu cenahın yanı başında altı katlı bir bina vardır. Konferans kâtipliğinin bütün servisleri o binaya yerleştirilecektir. Hususi telefon hatları, murahhasların kendi memleketlerile kolayca görüşmelerini temin edecektir. Çin ve Japonya müstesna olmak üzere dünyanın her noktası ile telefon mükâlemeleri yapılmasını mümkün kılmak için telsiz menzilleri vücude getirilecetkir.

Bütün Londra, dünyanın her tarafından gelecek olan murahhasları kabul etmek için hazırlanmaktadır. Diplomat, mütehassıs ve gazeteci olmak üzere 1500 kişinin geleceği bekleniyor. Konferansın toplantıları Londranın yaz mevsiminin en güzel devresine tesadüf etmesi muhtemeldir. Müze binasının Londranın garp kısmındaki muhteşem bahçe ve parkların ortasın da bulunması, cihanın her tarafından gelecek murahhasların işlerini kolaylaştırabilecek cazibeli ve sükûn ve isti rahat vadeden bir muhit vücude getirecektir.

VAŞİNGTON, 29 A.A. — Ayan meclisi yeni para kanununu 21 muhalife karşı 63 reyle kabul etmiştir. Bu kanun reisicümhur M. Roosvelt'e doların altın kıymetini yüzde elli indirmek, serbestçe gümüş para çıkarmak, üç milyarlık kâğıt para basmak ve ayrıca da üç milyarlık hazine bonosu ihraç etmek salâhiyetini vermektedir.

MEMLEKETTE

Bağdatta yakalanan muhtelis bir memur

ADANA, 28 — Epey müddet evvel şehrimiz postahanesinde beş bin lirayı zimmetine geçirerek memleket haricine çıkan havale memuru Zihni Ef. hükûmetin teşebbüsleri üzerine Irak hudutları dahilinde yakalanarak Bağdada götürülmüştür. Zihni Ef. şimdi Bağdat hapishanesindedir.

Eskipazarda tren

ÇERKEŞ 29 — Filyos hattı üzerinde Eskipazar istasyonuna dünden itibaren tren işlemiye başlamıştır. Halk bu münasebetle çoşkun tezahurat yapmış, istasyon donanmış, demiryolu üzerinde kurbanlar kesilmiştir. Halkın sevinç tezahüratı devam etmektedir.

Edirne belediyesinde zam

Edirneden bildiriliyor: — Belediye bütçesi kabul edildiği esnada Belediye Reisi ile başkâtibin, muhasebecinin ve fen memurunun maaşlarına zam yapılması tekarrür etmiştir. Hazirandan itibaren bu zatların maaşlarına zam yapılacaktır.

Sökede Halkevi

SÖKE (Milliyet) — Burada da yakında bir Halkevi açılacaktır. Bu karardan dolayı halk şimdiden memnuniyet içindedir.

Akşehirde kupa maçları

AKŞEHİR, (Milliyet) — Şehrimiz onuncu alay Zabitan yurdu tarafından idman yurdu, alay idman yurdu, gençler spor yurdu ve san'atkârlar idman yurdu arasında bir kupa maçı tertip edilmiştir. Birinci maç 28-4-933 cuma günü sanatkârlarla alay takımı arasında ikinci maç 5-5-933 cuma günü Idman Yurdile Gençler spor yurdu arasında yapılacaktır.

Aydında lise

AYDIN (Milliyet) — Bu sene Aydında bir lisenin açılacağı memnuniyetle haber alınmıştır. Halkın memnuniyetine payan yoktur.

Trabzon limanı

Trabzondan bildiriliyor: — Trabzon limanı yükleme ve boşaltma anonim şirketi ortakları evvelki gün Halkevi salonunda yıllık toplantısını yaptılar.

Müzakereyi şirket reisi Süleyman Mahir Bey açtı. Bilânço ve idare meclisinin ibrası kabul edildi. Yeniden seçilmesi lâzım gelen üç âza için intihap yapıldı. Neticede eski azadan Hacı Kadızade Mahmut Tahsin Beyle yeniden Yahya reiszade Zekeriyya, Ateş oğlu İbrahim Efendiler kazandılar.

Mürakipliğe eski Ticaret Odası reisi Hatipzade Mustafa Bey ayni ücretle ipkaen seçildi.

Nazilli orta mektebi

NAZİLLİ (Milliyet) — Vilâyet umumî meclisi orta mektebin böyüdülmesi için 5000 lira tahsisat kabul etmiştir.

Ankara - Ereyli hattı

ÇANKIRI, (Milliyet) — Çankırının Batıbel mevkiinde Ankara - Ereyli hattının en büyük 3440 metre uzunluğunda olan tünelinin delindiğini evvelce bildirmiştim. Bahar geldiği için tekrar faaliyete başlanmıştır.

Şimdiye kadar tünelin 3150 metresi tamamile bitirilmiştir. Geriye kalan 290 metrelik yerin de örme ameliyatı yakında bitmiş olacaktır. Bunlardan başka tünelde mühim bir iş kalmamış demektir. Ancak kenarlarına hendekler açmakla içerisinde ray döşenme ameliyatı kalmıştır.

Bu tünel yalnız Türk mühendisi ve Türk amelesinin sayinden doğmuş bir eserdir.

Çine yolları

ÇİNE (Milliyet) — Yol hususunda çok geri kalan kazanın, umum köy yollarının köy kanununa tevfikan yaptırılması kararlaştırılarak, köylere tebligat yapılmıştır.

Ayni zamanda 96 köyü bulunan kazada sekiz mektep vardır. Şimdi birkaç köy birleştirilerek ortalık yerlerine köy kanununa tevfikan birer mektep yaptırılması kararlaştırılmıştır. Bu mekteplerin temel ve duvarları köylü tarafından yapılınca çatı ve doğrama kısımları için hususî muhasebe yardımda bulunacaktır.

Tekirdağ Orta Mektep İzcileri

TEKİRDAĞ, "Milliyet" — Ortamektebin kırk izci talebesi ile müdür ve altı muallîminden müteşekkil bir heyet Vilâyetimizin Barbaros ve İnecik nahiyesi mıntakalarında bir seyyahat yapmışlardır. Halkevimiz idare heyetince seyyahate güzel sanatlar, köycülük, halk dershaneleri komiteleri ile dil, tarih ve edebiyat komitasından birer zat tefrik edilmiştir. Bu seyyahat daha fazla talebenin tarihî eserler hakkında malûmatlarını tevsi etmek için tertip olunmuştur.

Germencik gençler gücü

GERMENCİK (Milliyet) — Evvelce kurulduğunu bildirdiğim gençler gücü çalışmasına devam etmektedir. Nahiye müdürü beyle fırka ve belediye reisleri beylerin alâka ve yardımlarını esirgemedikleri için bu teşekkül gün geçtikçe kuvvetlenmekte ve çalışma sahasını genişletmektedir. Yakında bir avcılar ve atlı spor teşkilâtı yapılacaktır.

Foçada iskele yapılıyor

Foçadan bildiriliyor: — Foçada tuz faaliyeti başlamak üzeredir. Memleketimizin tuz ihtiyacının büyük bir kısmını temin eden Foça memlehalarının nakliyat ve sevkiyatının gene eskisi gibi Foça limanından yapılması hükûmetçe takarrür etmiştir. İnhisarlar idaresi (2700) lira sarfile meydana gelecek bir iskelenin işasına başlamıştır. Ayni cesamette ikinci bir iskelenin inşası da derdesttir.

Hayvan muayenesi

Tekirdağdan bildiriliyor: — Burada umumî bir hayvan muayenesi başlamıştır. Bütün inek, döğe ve burulmamış erkek danalar baytarlar tarafından muayene edilmektedir. Muayene neticesinde boğalık evsafı görülen erkek danalara damga vurulacak ve şahadetname verilecektir.

Peştimallar kaldırılacak

AYDIN (Milliyet) — Aydın hastanesi kadın hastalıkları mütehassısı Dr. Süleyman Bey dünkü "Ant" gazetesinde peştamalların kaldırılması için çok kıymetli bir yazı neşrederek, toplantı halinde bulunan umumî meclisten bu hususta cezri karar ittihazını istemektedir.

Bu makale esasen peştamalların kaldırılması hususunda mevcut cereyanları kuvvetlendirdi. Bütün münevverler bu hususta irşat ve telkinlerde bulunmağı millî ve medeni yurt borcu olarak kabul etmektedirler.

Aydın mıntaka Etibba kongresi

AYDIN (Milliyet) — 5 mayısta Aydına gelecek ikinci mıntaka Ettıba Odası kongresi fırka salonunda toplanacak ve doktor beyler fırka tarafından misafir edileceklerdir.

SON DAKİKA

Kazanç lâyihası

Muhtelit encümen lâyihayı tetkika başlıyor

ANKARA, 29 (Telefonla) — Adliye ve Dahiliye encümenlerinden müteşekkil muhtelit encümen Devlet şûrası hakkındaki lâyiha ile Maliye ve bütçe encümenlerinde tadil gören kazanç lâyihasını pazartesi toplantısında müzakereye başlayacaktır.

Yeni Avusturya safiri

ANKARA, 29 (Telefonla) — Halen Viyanada bulunan Avusturya sefirinin istifa ettiği ve yerine İstokholmdeki Avusturya sefirinin tayini mukarrer bulunduğu hakkında buraya malûmat gelmiştir.

Adliyede yeni teşkilât

ANKARA, 29 (Telefonla) — Adliye encümeni yarın öğleden evvel ve sonra toplanarak yeni adliye teşkilât lâyihasının müzakeresine devam edecektir.

Ölüm cezasının yerine ağır hapis

ANKARA, 29 (Telefonla) — Adliye encümeni İlgazlı Hatip oğlu Hasanın ölüm cezasına çarpılması hakkındaki kararı müebbet ağır hapse tahvil etmiş ve cezanın tenzilini heyeti umumiyeye teklif etmiştir.

Kutuluk kereste girmiyecek

ANKARA, 29 (A.A.) — Millî kereste fabrikalarımız üzüm ve incirlerimizin ambalâzına kullanılan kutluk kereste ihtiyacını beher kutunun fiyatı 18 kuruşu geçmiyecek bir surette tamamile dahilden tedarik ve temin etmeyi taahhüt etmiş olduklarından 1933 rekoltesi için hariçten kutuluk ithal edilmiyeceği öğrenilmiştir.

Yunanistan Bulgaristan

ATİNA, 29 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor: Sofyadaki Yunan sefiri, Sofya metrepolidinin 1913 te Bulgarların Edirneyi aldıklarının yıldönümü münasebetile irat ettiği nutuk hakkında Bulgar hükûmeti nezdinde teşebbüste bulunmuştur. Başvekil M. Muşanof, cevabında, bu natuklara hiç bir ehemmiyet atfedilmemesi lâzım geldiğini bildirmiş ve bizzat kendisinin hakiki efkârı umumiyeye terceman olmayan bazı vatanî cemiyetlerin bu tezahüratını takbih ettiğini ilâve etmiştir.

Rusyada tasfiye

MOSKOVA, 29 (A.A.) — Fırkada tasfiye yapılması hakkında komünist mürakabe komisyonunun merkezî komitesi tarafından neşrolunan emirname 1 Haziranda tatbik mevkiine girecektir.

Deniz Ofisi

İstanbulda tesis edilmesine karar verildi

ATİNA, 29 A.A. — Balkan konferansı Deniz işleri komitesi dün mesaisini bitirmiştir. Komite İstanbuldaki Balkan Birliği ofisine merbut bir Deniz İşleri şubesi tesisine karar vermiştir.

Ekonomi

Ofis Ankaraya gidiyor

Bu suretle yeni iktısadî teşkilâtın nüvesi kurulmuş olacak

Aldığımız malûmata göre, İktısat vekili Celâl Beyin Ankaradan avdetinden sonra Ankaradaki iktısadî toplanmalarda esasları tesbit edilen yeni iktısat teşkilâtının yapılmasına başlanacaktır. Gelen malûmata nazaran, ilk iş olarak İstanbuldaki ofis Ankaraya nakledilecek ve büyük ofisin esası bu suretle kurulacaktır. Ayrıca bir İhracat ofisine lüzum görülmektedir. Yeni ofis teşkilâtında İtalyan ofis teşkilâtının şeklinden de istifade edilmiştir. Haricî ticaret mümessilleri, ticaret ateşeleri ofisle muhabere edeceklerdir.

ANKARA 18 — Ticaret müdürleri ve ticaret mümessilleri içtimalarına devam etmektedirler. İhracat ofisleri merkezi hakkındaki tetkikat ta bitmiştir. Verilen malûmata göre, ihracat ofisi merkez müdürü müsteşar derecesinde olacak, Hariciye vekâletine bağlı olan konsoloslar da iktısadî meselelerde ofise malûmat vereceklerdir.

Bulgaristanda kuşyemi

Gelen malûmata nazaran Bulgaristan limanlarında mühim miktarda kuşyemi stokları mevcuttur. Dahildeki stok hariç, yalnız bunların 2000 ton olduğu anlaşılmaktadır. Bulgaristanın senede 12000 ton kuşyemi istihsalâtı olduğundan gelecek seneki vaziyetten endişe edilmektedir. Bilhassa Türkiyenin kuşyemi ihracatındaki rekabeti kuvvetli olmaktadır. Bu işe bir çare bulmak ve vaziyeti tetkik için Bulgar Ziraat nezaretinde bir komite toplanmıştır.

Hayat ucuzluğu

Belçika istatistik bürosunun yaptığı tetkikata nazaran, Türkiyede hayat son senelerde süratle ucuzlamaktadır. Türkiye hayat pahalığı derecesi İngiltere, Almanya, Fransa ve Belçika seviyesine çok yakınlaşmıştır.

İtalyada yumurta

İtalyada yumurta ithal resmi bir müddet evvel yükseltilmişti. Fakat bunun neticesi olarak İtalya dahilinde yerli yumurtaların fiati çok yükselmiştir. O kadar ki yerli yumurtaların düzünesi 3,5 lirete kadar çıkmıştır. Bu vaziyete göre fiatler bir az daha yükselirse ithal resminin arttırılmış olmasına rağmen İtalyaya yeniden yumurta ithali kabil olabilecektir.

Beynelmilel ticaret odaları kongresi

Mayısta Viyanada toplanacak olan beynelmilel Ticaret Odaları kongresi için İstanbul Ticaret Odası Dresden de bulunan M. Nermi Beyi memur etmiştir. M. Nermi Beye Odayı kongrede temsil salâhiyetnamesi ve icabeden talimat gönderilmiştir.

Avusturya Reisicümhuru kongre için Viyanaya gidecek murahhasları kabul edecektir.

Yılan ihracı meselesi

Ticaret Odasının yılan ihracatı için tetkikat yaptığını işiden bazı kimseler Odaya bu hususta görüşmek üzere müracaata başlamışlardır.

Dün şehrin yakınında çiftlik sahibi olan bir ziraat mühendisi Odaya müracaatla bu hususta malûmat istemiştir.

Söylendiğine göre Yugoslavya yılan ihracatından epeyi kâr etmekte, bir taraftan da yılandan kurtulmaktadır.

Memleketimizde yılan ısırmasından her sene yüzlerce insan ve binlerce hayvan bilhassa koyun ölmektedir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

29 NİSAN 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		İstikrazı	99
İstikraz dahili	99.—	**Tahvilât**	
Şark d. yolları	2,70	Elektrik	—.—
D. Muvahhide	53,50	Tramvay	—.—
Gümrükler	5,75	Tünel	—.—
Saydî mahî	7.—	Rıhtım	18,25
Bağdat	11.75	Anadolu I	44,05
T. askeriye	7,75	„ III	45,75
İzmir Belediye		messil	57,20

ESHAM

İş Bankası Nama		Bomonti	21,30
Kuponsuz	9,50	Terkos	30,50
„ „ Hamiline kuponsuz	9,50	Çimento Ar.	11,40
„ „ Müessis	102	İttihat dey.	23,65
Anadolu Hisse İ. Şemeli	25,20	Şrk dey.	2.—
Trmvay	50,75	Balya	2.50
Reji	3,80	Şark m. eeza	2,85
Şir. hariye	15.—	Telefon	13,—

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	15,97
Londra	714	Viyana	4,58,75
Nüyork	53,75	Madrit	5,56,25
Milano	9,14,15	Berlin	2,04,12,5
Brüksel	3,38 1-2	Varşova	4,25 1-2
Atina	83,35	Peşte	3,85,25
Cenevre	2,45	Belgrat	35,51,25
Sofia	69,34,25	Bükreş	79,85
Amsterdam	118	Moskova	10,71,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171.—	1 Şilin, Av.	24.—
1 İsterlin	718	1 Drahma	17.—
1 Dolar	190	1 Mark	47.—
20 Liret	218	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33.—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23.—
20 i. İsviçre	820.	20 Dinar	55.—
20 Leva	26.—	1 Çernoveç	—.—
1 Florin	85.—	1 Altın	933
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	33.—
		Banknot	2.—

Adalarda Su Var!

Taşdelen suyunda da radyo aktivite aranacak, ondan sonra indirilecek

Şehrin su ihtiyacını karşılamak için ne yapmalı? - Mütehassıs ne diyor?

Şehrin suları hakkında tetkikatta bulunmakta olan Viyanalı mütehassıs M. Fellner, evvelki gün Adalara ve dün de Alemdağına giderek Taşdelen suyu hakkında tetkikatta bulunmuştur. M. Fellner, dün bize tetkikatı hakkında şu malûmatı vermiştir:

"— İstanbul'da nazarı dikkatimi celbeden nokta ehaliye nisbetle suyun az olmasıdır. Şehre kâfi miktarda su verebilmek için Terkos borularının kutrunu çoğaltmak ve suyun membaında bazı tadilât yapmak lâzımdır. Dün Adalara giderek su meselesini tetkik ettim. Fikrimce Adalarda su vardır, fakat gizli kalmıştır; Bunu bulup meydana çıkarmak lâzımdır. Bunun için de sondaj yapmak, kuyular açmak ve fenni tesisat yapmak icap eder. Bu da zaman meselesidir. Muhtelif yerlerde su bulunduktan sonra bunlar kanaller vasıtası ile toplanır ve her tarafa dağıtılır.

İstanbul'un ve hattâ dünyanın en güzel yerlerinden biri olan Adaların, herşeyi olduğu halde suya malik olmaması teessüf edilecek bir haldir.

Bugün de Taşdelen membalarına gittim. Alemdağında bulunan bu su, dünyanın emsalsiz sularından biridir. Bu suyun kimyevi bir surette tahlilini istedim; henüz raporunu almadım. Tahlil neticesinde suda radyo aktivite bulunup bulunmadığı anlaşılacaktır. Almacak neticeye göre Taşdelen suyunun Üsküdara indirilmesi hakkında bir karar verilecektir. Suda radyoaktivite varsa, borularla nakledildiği zaman evsafından bir kısmını kaybedecektir. Bu takdirde suyun radyoaktivitesi zail olacağından, sudan istifade edilebilmesi için membaında bazı tesisat yapmakla iktifa etmek icap eder.

Suda radyo aktivite yoksa borularla Üsküdara kadar naklinde bir mahzur yoktur.

Maamafih, bu su hakkında henüz kat'i bir fikir edinmiş değilim.

Taşdelen suyunun yüzde ellisinin zayi olduğunu gördüm. Taşdelen çok kıymetli bir sudur. Bunu ziyan etmemek, İstanbulluların bundan mümkün mertebe istifade etmelerini temin etmek lâzımdır.

Terkos gölünü henüz görmedim. Ben Terkos tesisatı hakkında istediğim malûmatı aldım, artık Terkos'u görmek benim için teferruat meselesidir. Maamafi orasını da bir defa göreceğim.

Şehrin su ihtiyacını temin için, Terkos ve Bentler kâfidir. Bu da Terkos ve Bent sularının birleştirilmesi ile kabil olacaktır. Bunun da nasıl yapılacağını raporumda anlatacağım. Raporun gayesi şehre bol ve istikbali düşünerek su vermeği temin etmektir.

Beş altı güne kadar Viyanaya giderek raporu hazırlamağa başlıyacağım.

Raporumda tavsiye edeceğim şeylerin yapılması bir zaman ve para meselesidir. Bu tavsiyeler üzerine yapılacak projenin tedricen tatbiki icap eder; çünkü böyle buhranlı bir zamanda hiç bir memleketin mali vaziyeti, bu kadar büyük bir işi, kısa bir zamanda başarmağa kâfi değildir.

Müteveffa Japon sefirinin cenazesi

Şehrimize getirilmiş olan müteveffa Japon sefiri M. İzaburo Yoshida'nın cenazesinin Viyanaya götürülerek orada yakılması tekarrür etmiş gibidir. Dün Japon imperatorunun doğduğu gün olduğu için maslahatgüzar M. Murakam, cenazeye şehrimize kadar refakat etmiş olan Refik Amir Beye bir öğle ziyafeti vermiştir.

Merkez memurluklarında nakiller

Beyoğlu polis merkez memuru Kâmuran Bey Eminönü, Eminönü merkez memuru Hulûsi Bey Beyoğlu, Kadıköy merkez memuru Mehmet Ali, Fatih merkez memuru Naci Bey Kadıköy merkez memurluklarına nakledilmişlerdir.

Dr. Fahrettin Kerim Beyin konferansı

Dr. Fahrettin Kerim Bey bu akşam saat 18 de Halkevinde "İnkılâp çocuğunun yetiştirilmesinde ruhî esaslar" mevzulu bir konefrans verecektir. Konferanstan sonra bir de konser verilecektir.

Şehir Haberleri

Gümrüklerde

Fark alınacak

Yanlışlık kanaat ve içtihatta imiş!

İstanbul İthalât gümrüğünün bir numaralı ambarında bir takım sun'i ipeğin beher kilosundan 21 lira resim alınmak lâzım gelirken iki lira resim alınarak çıkarıldığı yazılmıştı. Dün bu hususta Gümrük Başmüdürlüğünden şu malûmatı aldık:

— Bunlar kıvrak ve bir şekli mahsusta bükülmüş sun'i ipek ipliğinden ibaret olup şimdiye kadar gümrükler de ipek ipliği olarak tarifelenmek suretile resimlendirilerek çıkarılmış ve âhiren tarife müdürlüğünce bu ipliklerin birkaç telden mürekkep ve bir şekli mahsusta bükülmüş olması itibarile (elbise yakalarında ve mobilyalarda saçak gibi istimal edilebileceği) mütaleasile harç addile tarifelenmesi icap edeceğine dair ittihaz olunan karar üzerine hâsıl olmuş bir vaziyettir. Bu karar mucibince resim farklarının tahsili ait olduğu gümrüklere tebliğ edilmiştir. Ve gümrüklerce karardan evvel tatbik edilen muamelede kanunen tatbikatı mucip bir hal yoktur. Nihayet bir kanaat ve içtihat meselesidir.

Vilâyette

Bir yolsuzluk

Üç memura işten el çektirildi

Bakırköy Maliye şubesinde bir vergi sui istimali tahakkuk etmiştir.

Bunun üzerine bir tetkik ve iki tahsil memuruna işten el çektirilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Mayıs maaşı

Mayıs umumî maaşı yarın verilecektir. Ücretli memurların nisan maaşı verilmiştir.

Kadıköy'de musakkafat

Kadıköy ve Üsküdar kazalarında dün den itibaren musakkafat tahririne başlanmıştır.

Tahrir komisyonları

Geçenlerde işten el çektirilmiş olan 2 ve 3 numaralı tahrir heyetleri riyasetlerine yenileri tayin edilmiştir.

Bayrak bezi

Tosya'da iyi bayrak bezi yapıldığı ve bayrak imali için bundan alınması Vilâyete bildirilmiştir.

Poliste

Sulara kapılan vapur

Saadet vapuru, dün sabah suların akıntısına kapılarak köprünün geçit gözüne çarpmışsa da nüfusça zayiat ve hasarat olmamıştır.

Prasa doğrarken

Gümüşsuyu sakinlerinden Mehmet, prasa keserken kazaen elindeki bıçak düşmüş ve ayağından yaralanmıştır.

Cam kırmış

Halâskâr Gazi caddesinde Makarın isticarındaki evin camı, garson Nişan tarafından kırıldığı iddia edilmiş ve tahkikata başlanmıştır.

Uyurken 100 lirası sırrolmuş

Topanede kömürcü Aptullah Efendi zabıtaya müracaatla dükkânında uyurken cüzdanındaki 100 lirasının çırak Ali ve Bekir tarafından çalındığını iddia ettiğinden tahkikat yapılmaktadır.

Bir sene evvel çalınan manto

Üsküdarda Sultantepesinde oturan Firdevs Hanımın bir sene evvel çalınan mantosu, dün Üsküdar çarşısında Nedime Hanımın üstünde görülerek istirdat edilmiştir.

Müvazenesini kaybedince

Beyoğlunda Santa Maria klipsinde çalışan ameleden Antanov müvazenesini kaybederek düşmüş ve yaralanarak hastahaneye kaldırılmıştır.

Hırsız hamal

Yeşilköyden Kadıköyüne naklihane eden Dimitri Efendinin eşyaları arasındaki iki halı, hamal Artin ve arkadaşları Davit tarafından aşırılmışsa da her ikisi yakalanmıştır.

Yaralamışlar

Topkapı haricinde yol inşaatında çalışan Mehmet ve İbrahim, ve küçük İbrahim tarafından yaralandıklarını iddia etmişlerdir. Müteazrlar jandarmaca derdest edilmişlerdir.

Tramvay çarptı

Vatman Saim Efendi idaresindeki Yedikule - Sirkeci tramvayı, Mustafa Efendi isminde birine çarparak burnundan yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Hem kel, hem...

Galatada Rıhtım şirketi antreposu memurlarından İhsan Bey ambar dahilinde sigara içmemesini tembih ettiği hamal Ali tarafından kanca ile kaşından yaralanmış, Ali yakalanmıştır.

Fransız muharriri bugün geliyor

Şehrimizde iki konferans vereceğini yazdığımız Fransız muharrirlerinden M. Leon Pierre - Quint, bugün Atinadan şehrimize gelecektir.

Maarifte

Seyyar sergi

Kayseriye vardı. Yolda köylüler kitap istiyor

KAYSERİ 29 A.A. — Seyyar terbiye sergisi dün Kayseriye geldi. Sergi mayısın birine kadar burada kalacaktır.

Sergi, Yerköyde, Yozgat ve Kırşehir Vilâyetleri muallimleri ile halk tarafından ziyaret edilmiştir.

Müze müdürü İsmail Hakkı Bey terbiye ve tedriste talebe faaliyeti, Reşat Şemsettin Bey kültür deyişmesinde terbiyenin yolu ve Türk inkılâbında muallimlerin vazifeleri, doktor Celâl Bey köyde beslenme hıfzıssıhhası ve köy çocuklarının beslenme tarzı, salgın hastalıklardan korunma çareleri hakkında konferanslar vermişlerdir.

Sergi heyeti ile muallimler arasında sergi ve meslekî meseleler etrafında konuşmalar olmuştur. Yerköy istasyonunda sergiyi gezenlerin sayısı 500 ü geçmiştir. Halk her tarafta kitap istemektedir. Faklı da sergi vagonları ve sergi heyeti köylüler tarafından hararetli tezahüratla karşılandı. Köylü Cümhuriyet hükümetinin Maarif meselelerinde kendilerini hatırlamasından dolayı müteşekkirdir. Sergiyi ziyaret etmektedir.

Felsefe talebesinin çayı

Darülfünun Felsefe şubesi talebe cemiyeti salı günü Halkevinde bir çay verecektir.

Deniz ticaret mektebi nakledilecek

Ortaköydeki sıra saraylardan birini işgal etmekte olan Âli deniz ticaret mektebi Baltalimanındaki balıkçılık enstitüsü binasına nakledilecektir. Balıkçılık enstitüsü de Ortaköye taşınacaktır.

Ankaraya giden müderrisler

T. T. T. Cemiyeti içtimalarına iştirak etmek üzere Ankara'ya giden müderris Köprülü zade Mehmet Fuat, Muzaffer ve Ağa oğlu Ahmet Beylerin şehrimize avdeti gecikmiştir. Müderrisler Ankarada daha bir hafta kalarak son yapmış oldukları tetkikatı cemiyette izah edeceklerdir.

Pr. M. Malche

Darülfünunda ıslahat yapmak üzere kendisile mukavele aktedilen Pr. M.. Malche'in salı günü şehrimize gelerek Ankaraya gitmesi beklenmektedir.

Belediyede

Yeni proje

Pahalıya çıkacağından tatbik edilmiyecek

Heykeltraş M. Canonikanın Taksim âbidesinin etrafını genişletmek ve âbideye yeniden bazı ilâveler yapmak için Belediyeye verdiği proje fen heyeti tarafından tetkik edilmektedir. Fakat yeni proje 150 bin lira kadar bir masrafa ihtiyaç göstermektedir. Bütçeden bu paranın tefriki şimdilik kabil olmadığından projenin tatbiki geçikecektir.

Sarayburnu gazinosu

Sarayburnu gazinosunun mukavele müddeti bitmiştir. Belediye burasını yeniden iki sene müddetle kiraya verecektir. Belediye gazinoyu fazla sermayeli ecnebi gruplara vererek bahçede bazı asri eğlence tesisat ve vesaiti yaptırmak istemektedir. Fakat kendilerile temas edilen bazı ecnebi gruplar bu tesisatı yapmak için mukavelenin uzun müddetli olmasını istemektedirler. Belediye ise buna razı olmamaktadır.. Ecnebilerle anlaşılamazsa bir yerli sermayedara kiralanacaktır.

Lokanta genişletiliyor

Belediye lokantasının arka taraftaki salonu da yakında lokantaya ilhak edilerek açılacaktır. Maarif Vekâletine ait olan bu salon Belediyeye alınmıştır. Yeni salonda tadilât ve tamirata perşembe günü başlanacak, bazirana kadar ikmal edilecektir. Yeni salon da açıldıktan sonra, burada bazı çaylı danslar vesaire verilebilecektir.

Beyoğlu hastanesi Hariciye pavyonları

Beyoğlu hastahanesinin hariciye pavyonlarının 5 bin lira sarfile tamiri tekarrür etmiştir. Pavyonlarda bazı yeni tesisat da vücude getirilecektir.

Beş cenaze arabası daha

Belediye yeniden 5 tane cenaze arabası yaptırmağa karar vermiştir. Bu otomobillerden biri lüks olacaktır.

Muhiddin B.

Vali ve Belediye reisi Muhittin B. daha birkaç gün Ankarada kalacaktır. Vali B. Ankarada Unkapanı köprüsü ve sebze hali işini halledecek ve ondan sonra dönecektir.

Zeynep Kâmil hastanesinin elektrikleri

Üsküdar Zeynep Kâmil hastahanesinin elektrik tesisatı da yarın pazarlıkla ihale edilecektir.

Hastahanenin haziranda faaliyete geçeceği tahmin edilmektedir.

Mahkemelerde

Hapishanedeki esrarkeş

Maznun: "Bana artık ceza vermeyin. Allah zaten cezamı vermiş„ dedi

Vazifesini ihmal etmekten suçlu tevkifane müdürü Mekki Beyle tevkifanede esrar içmekten suçlu Hüsnünün muhakemelerine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dün kü muhakemede tevkifanedeki bazı mevkuflar şahit olarak dinlenmiş, bunlar tevkifanede Hüsnünün üzerinde esrar çıktığını ve Mekki Beyin takibat yaptığını söylemişlerdir. Bundan sonra İddia makamının işgal eden Muhlis Bey iddianamesini serdederek Mekki Beyin esrar çıkınca vazifesini ihmal etmek noktasından beraetini, fakat tevkifane bakkalının değiştirilmesinde usulsüz hareket ettiğinden tecziyesini, Hüsnünün de üzerinde esrar çıktığı için cezalandırılmasını istemiştir.

Hüsnü — Ben inkâr etmiyorum, üzerimde esrar çıktı, on gün prangaya vuruldum. Esrar müptelâsıyım, 27 seneye mahkûmum, bu on gün paranga dan sonra gene muhtelif kereler esrar içerken yakalandım, iki kere 42 şer gün, bir kere de 20 gün parangaya vuruldum, bana ceza vermeyin, Allah zaten benim cezamı verdi, tam yirmi yedi sene hapisanede yatacağım, demiştir.

Mekki Beyin vekili Sabri Bey de Mekki Beye isnat edilen ihmal ve usulsüzlüğün sabit olmadığını söyliyerek müvekkilinin beraatini istemiştir. Heyeti hâkime uzun bir müzakereden sonra Mekki Beyin suçları sabit görülmediğinden beraetine, Hüsnünün de evvelce cezalarını çektiğinden dolayı tekrar cezaya mahal görülmediğine karar vermiştir.

Af ve tecilden istifade

Kuleli askeri lisesi civarından geçerken Matmazel Martayı öldürmek kastile yaralayan sabık polis memuru Salâhattin Efendinin muhakemesi dün neticelenmiş, iddia makamı suçlunun dördüncü madde ile cezalandırılmasını istemiştir. Heyeti hâkime müzakereden sonra Salâhattin Efendinin af ve tecil kanunundan istifade ettiği cihetle tayini cezasına mahal olmadığına karar vermiştir.

Üç eroinci daha!

Dün müddeiumumiliğe zabıta tarafından üç eroin kaçakçısı daha teslim edilmiştir. Bunlardan birisi Ayşe Hanım isminde bir kadın, diğerleri de Ali ve Tahir Hasan isminde iki kişidir. Her üç maznun da evraklariyle birlikte beşinci müstantikliğe tevdi edilmişlerdir.

Kaçak çakmak

Galatada Mahmudiye caddesindeki dükkânlarında kaçak çakmak taşı bulunan Berber Hüseyin ile kahveci Şevkinin muhakemeleri dün adliye ihtisas mahkemesinde bitirilmiş, berber Hasan 5 ay, Şevki 6 ay hapse, ikisi birden 246 lira para cezası vermiye mahkûm edilmişler, her ikisi de derhal tevkif olunmuşlardır.

Beş kilo esrar

İzmit civarında Akmeşe köyünde oturan ihtiyar Fatma Hanımın evinde 5 kilo kaçak tütün bulunmuş, Fatma Hanım muhakeme edilmek üzere İstanbul Adliye ihtisas mahkemesine gönderilmiştir. Söz söylemiye iktidarı görülmiyen bu kadın sorulan suallere yalnız "bilmem" diye cevap vermiş, muhakeme şahit celbi için 10 mayısa bırakılmış, Fatma Hanım tevkif olunmuştur.

Bir rüşvet davası

Seyrüsefer idaresinde mühendis olduğu esnada imtihana tâbi bazı şoförlerden rüşvet almaktan suçlu Kadri Beyin muhakemesine dün üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiş, şahit celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır. Kadri Beyin de 100 lira kefaletle serbest bırakılmasına karar verilmiştir. Fakat Kadri Bey eroin kaçakçılığı suçundan da ayrıca mahkûm olduğu için tahliye edilmemiştir.

Büyükdere yangını

Dikkatsizlik yüzünden Büyükderede ikamet ettikleri evde yangına sebebiyet vermekten suçlu Tevfik Beyle Talât ve Kevser Hanımın muhakemelerine dün ağırcezada devam edilmiştir. Bu yangında ev sakinlerinden ve maznunlardan Talât Hanımın çocuğu öldüğü, gene Talât Hanımın akrabalarından iki kişinin ayağı kırılarak topal kaldıkları için davaya ağırceza mahkemesi tarafından bakılmaktadır. Dünkü muhakemede de bazı şahitler dinlenilmiş, bunlar yangının çıktığını gördüklerini, fakat neden ve nasıl çıktığını, kimin sebebiyet verdiğini bilmediklerini söylemişlerdir. Muhakeme diğer bazı şahitlerin celbi ve itfaiyeden yangın söndürülme raporunun getirilmesi için haziranın üçüncü gününe bırakılmıştır.

Tırpan

Tadını kaçırmıyalım!

Paskalyeler, dinî günler, millî bayramlar Avrupanın çalışkan iş adamlarını daima şikâyete sevkeder.

Katolik ve Musevî bayramları işlerin en civcivli zamanına tesadüf ettiği için vaktin kıymetini bilenler için teessüfle karşılanır.

Eskiden, hayatın daha sakin ve düzgün yıllarında peygamberlere, havarilere ayrılan dinî bayramları iş adamları kendilerine bir istirahat günü olarak kabul eder ve ona göre tertibat alırlardı.

Milliyet duyguları harekete gelip dünyada yeni bir siyasî ceryan başlayınca milletlerin mücadele ve zafer tarihleri kıymetli hatıralarla dolmağa ve dinî bayramları millî bayramlar takip etmeğe başladı.

Büyük harpten sonra bu silsileye bir de iyi ve fena vakaları hatırlatan istilâ ve kurtuluş günleri karıştı.

Şimdi her memlekette artık mizah mevzuu olmağa başlıyan silâh ve iktisat konferansları gibi mücadele ve kurtuluş bayramları da birbirini takip ediyor.

Fakat iş bununla da kalmıyor. Avrupada da yeni yeni bayramlar, haftalar peyda oldu. Şarap bayramı, üzüm bayramı, toprak bayramı, kömür bayramı, iktisat haftası, yardım haftası, şefkat haftası ve daha akla gelmiyen bir çok günler, bayramlar ve haftalar .... Biz de geri kalmıyoruz.

Ağaç bayramı, incir bayramı, çocuk bayramı, toprak bayramı ve saire.

Hele istilâya uğrayan kasaba ve şehirlerimizin kurtuluş günleri birden hatıra gelmiyecek kadar çok.

İstırap ve sevinç günlerimizi unutmak doğru değildir. Fakat bugünün buhranlı ve mücadeleli hayatında bu kadar çok bayrama ve merasime tabi olmak ta doğru olmasa gerek!

Bana öyle geliyor ki milletin varlığını ve tarihini tebarüz ettiren büyük inkılâp hatıralarını yani resmî bayram olarak kabul edilen millî günlerin hakkını vermek, bugünlerin şerefini ve zevkini tattırmak için araya karışan küçük hatıralardan biraz fedakârlık etmemiz lâzım gelecek.

İnkılâp tarihimiz zafer ve kahramanlık doludur. Fakat bütün bu parlak sahifeler Gazinin en büyük eseri olan zafer ve millî hakimiyetin kalbinde toplanmıştır.

Nesilden nesile geçecek gönülden gönüle işleyecek bugünlerin azametini daha kuvvetli duymak ve anlamak için mevziî kurtuluş günlerimizde daha muktesit olmamız faydalı olur zannederim.

Burhan CAHİT

Gayrimübadiller

Ankaraya gidecek heyet sonra seçilecek

Gayri mübadiller cemiyeti idare heyeti dün de toplanmış ve perşembe günü yapılan toplantıdaki kararlar dahilinde müzakeratta bulunmuştur. Neticede, Ankara'ya gitmesi ve gayri mübadillere ait işleri orada daimi surette takip etmesi muvafık görülen heyeti murahhasanın seçilmesi tehir edilmiş ve cemiyet reisi İsmail Müştak B. in heyetten evvel Ankara'ya gitmesi muvafık görülmüştür. Müştak B. yarın akşam Ankara'ya gidecek, orada Takdırı Kıymet Komisyonunun Ankara'ya nakli yeniden bono verilmesi için Maliye Vekâletile temas edecek ve avdetini müteakip seçilecek heyet te Ankara'ya gidecektir.

Bono piyasası

Hiç sebep yokken gayri mübadil bonoları dün 39 liradan 35 - 36 liraya kadar düşmüştür. Gayrimübadiller cemiyeti, dünkü toplantısında bu vaziyeti de tetkik etmiştir.

Bu hususta kendisile görüştüğümüz Gayrimübadiller cemiyeti reisi İsmail Müştak Bey şu sözleri söylemiştir:

— "Elde mevcut bonolar tamamen itfa edilmedikçe yeniden bono tevzi olunamıyacağı, son günlerde makamı âlidile yapılan temaslardan bir kere daha ve katiyetle anlaşılmıştır. Binaenaleyh bunun hilâfına olarak bazı maksatlara müsteniden çıkarılmakta olan şayialara ehemmiyet verilmesi istihkak sahiplerinin menfaatleri icabındandır. Bu hakikat geçen gün idare heyeti içtimaında Gayrimübadiller huzurunda sarahaten ifade olunmuştu. Keyfiyeti istihkak sahiplerinin nazarı dikkatine vazetmeği vecibeden addederim."

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

30 NİSAN 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları:

Başmuharrir ve Müdür :	24318
Yazı işleri Müdürlüğü :	24319
İdare ve Matbaa :	24310

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava az bulutlu geçecek rüzgâr sakin esecektir.

29-4-933 tarihinde hava tazyiki 763 milimetre hararet en fazla 14 en az 8 santigrat idi.

FELEK

Münaksa ile memuriyet

Gazetelerde görüyoruz.. Şark şimendiferleri şirketi bir diş tabibi almak istiyor. Münakasa açmış...

Hâşim Paşanın Maarif nezareti zamanında maarif müdürlüklerinde bulunmuş bir zat İstanbulda mazul olarak otururken, Yanya Maarif müdürlüğünün açıldığını işitmiş ve doğru Hâşim Paşaya çıkarak Yanya maarif müdürlüğünü istemiş. Paşa da vadetmiş. Lâkin birkaç gün sonra oraya başkasını tayin etmiş. İlk vaadi alan zat tabiî hemen nâzıra çıkmış ve sormuş:

— Aman efendimiz. Yanya müdürlüğünü kulunuza ihsan buyura cağınızı vadetmiştiniz, halbuki oraya Ahmet Bey bendenizi çirağ buyurmuşsunuz..

Paşa:

— Evet! demiş, çünkü siz oraya 3000 kuruş maaşla talip idiniz. Hal buki Ahmet Bey 2500 kuruşa razı oldu. Onu tayin ettik.

Sözünü saklar takımdan olmıyan mazûl memur hemen şu cevabı vermiş:

— Paşa Hazretleri, eğer memuriyetler münakasaya konduysa bendeniz 5000 kuruş maaşla makamı âlînize talibim..

İşte Şark şimendiferleri idaresinin münakasa ile bir dişçi araması bana bu fıkrayı hatırlattı. Şüphe yok ki; her şeyin ucuzu olduğu gibi diş tabibinin de ucuzu bulunur. Lâkin unutmamalı ki bütün münakasa işlerinde olduğu gibi onun da en iyisi seçilmiş olmaz..

Benim garibime giden taraf şudur: Etibba odası bu işe vaz'ıyet etmiş, tetkikat yapıyormuş. Ne diye tetkikat yapıyor?. Eğer kendisi azasına hâkim ise emreder:

— Böyle haysiyet kıran münakasaya girmeyiniz! der. Onlar da girmezler.. Ortada mesele kalmaz. Ama eğer bu işe böyle münakasa ile talip çıkar, içlerinden biri de münakasayı kazanırsa bu diş tabibini acaba nasıl ve hangi hak ve nizama istinaden muahaze edebilir. Oda, acaba (ar yılı değil kâr yılı) meselini bilmiyor mu?

Taksim meydanı hakkında bir mektup

Geçen gün, Taksim âbidesinin etrafındaki bahçenin içinde âlemin gözüne ve zevk erbabının yüreğine batan telgraf direği hakkında yazdığım yazı üzerine karilerimizden ve âbide komisyonu azasından bir zat bana bir mektup göndermiş. Şahsıma ait olan kısımları çıkararak mektubun Taksim meydanına ait kısımlarını aşağıya yazıyorum:

"Bugünkü (Milliyet) te Taksim âbidesinin yanıbaşındaki direkten bahsediyor ve buna dair yazmış olduğunuz fıkralara hiç ehemmiyet verilmediğini söylüyorsunuz. Taksim âbidesinin şeref ve kudsiyetile hiç te mütenasip olmıyan iki çirkin manzara daha vardır ki; her nasılsa nazarı dikkatinizi celbetmemiş:

Biri, âbidenin yakınındaki umumî helâ, diğeri de onun yanıbaşında ilân yapıştırılan eski dıvardır.

Abdesthanenin oradan başka yere nakli ve dıvara ilân falan yapıştırılmıyarak beyaz bir badana vurulması için birkaç defa müracaatta bulundumsa da kulak asan olmadı.

Sivrisinek ve davul zurna meselesi değil mi?..

Taksim âbidesi komisyonu azasından
B. K.

Kariimizin pek haklı olarak şikâyet ettiği çirkinlik hakikaten teessüfe şayandır. Abidenin genişletilmesi mevzuu bahsolurken, bu çirkinliklerin de izale edileceğini haklı olarak ummaktayız.

FELEK

HİKÂYE

Sefalet

— Arjantin hikâyesi —

İsa aleyhisselâm, yanında aziz Pierre Hazretleri olduğu halde birer ata binmişler, gidiyorlardı. Yolda İsa Aleyhisselâmın atı nalından bir çiviyi düşürdü. Bu eksiklik, hem yürüyüşün ahengini bozdu, hem de ata ızdırap vermeğe başladı.

Çare, en yakın nalbanda uğramak ve atın nalını mıhlatmaktı.

Ve en yakın köyün nalbandına uğradılar.

Bu adamcağız sefaletin yer yüzündeki timsali idi. O kadar ki, nalbant olduğu halde dükkânının içinde arandı, arandı, bir mıh bulamadı. En nihayet bir demir parçasını buldu, eğeledi, eğeledi, mıha benzetip hayvanın nalına çaktı.

İsa Aleyhisselâm parasını vermek istedi. Fakat sefalet çeken adam dedi ki:

— Siz derviş insanlara benziyorsunuz. Paranız yoktur. Ben bu işi sevabına fisebilillâh yaptım. Haydi güle güle gidin. Uğurlar olsun.

İza Aleyhisselâm ve Aziz Pierre Hazretleri tekrar yola revan oldular. Epeyce yürümüşlerdi ki, Pierre Hazretleri sakalını sıvazladı ve dedi ki:

— Ya İsa. Biz bu adamcağıza hizmetine mukabil para vermedik. Bari manen olsun, kendisini tatmin etseydik ne olurdu.

İsa Aleyhisselâm :

— Haklısın Pierre, dedi, ben de senin gibi düşünüyorum. Haydi geri dönelim de, şu adamcağızın hatırını bir defa daha tatyip edelim.

Beygirleri çevirdiler. Tekrar köye döndüler. Nalbant deminki müşterilerinin tekrar geldiklerini görünce hemen ayağa kalktı. Yerden selâmlar verdi. İsa Aleyhisselâm dedi ki:

— Sana para vermedik. Bari dilediğin bir şey varsa, dile bizden..

Aziz Pierre Hazretleri nalbandın kulağına eğildi:

— Hazret ermiştir, dedi, bir şey dileyeceksen Cennette kendine bir yer dile. Böyle fırsat bir daha ele geçmez.

Nalbant Pierre Hazretlerini şöyle bir itti:

— Sen ne bilirsin? Karışma benim işime! der gibi bir tavır aldı. İsa Aleyhisselâma dönüp:

— Ben bir değil, üç şey isterim, dedi.

— Peki, üç olsun.

— Birincisi, şu koltuğa oturan benim izinim olmadıkça bir daha oradan kalkamasın.

— Pek âlâ, dediğin makbüldür. Kalkamasın.

Aziz Pierre Hazretleri tekrar nalbandın kulağına eğildi:

— Enayilik etme. İki dileğin kaldı. Cennette kendine bir yer iste..

Nalbant gene aldırmadı:

— Şu ağacını üstüne çıkanlar bir daha inemesinler.

— Peki, dilediğin makbuldür. İnemesinler.

Aziz Pierre Hazretleri kendini tutamıyordu. Sabırsızlıktan çatlıyacaktı. Tekrar eğildi:

— Yarın ruzu mahşerde pişman olursun. Aptallık etme. Böyle fırsat bir daha eline geçemez. Cennette kendine bir yer iste..

Nalbant bu sefer Aziz Pierre Hazrelerini şöyle bir itti: Cebinden enfiye kutusunu çıkardı:

— Şu kutunun içine giren bir daha çıkamasın, dedi.

— Peki, makbulümdür. Çıkmasın!

Aziz Pierre Hazretleri bu kadar manasız dilekler karşısında hayretinden ve hiddetinden ne yapacağını şaşırmıştı. Sadece hayflı hayflı başını salladı.

Dervişler tekrar atlarına bindiler ve uzaklaştılar.

Nalbant yalnız kalınca, gene kendi sefaletine daldı. Dervişlerden istediği şeyleri bile unuttu.

Diğer taraftan Cehennemde tahtını kurmuş olan İblis aleyhillâne şeytanları vasıtasile yer yüzündeki insanları birer birer kandırıp cehenneme alıyordu. Sıra nalbanda gelmişti. İblis şeytanlarından birini ona da gönderdi. Hani neredeyse kanıp cehennemin yolunu tutmak üzere idi ki, birden iki derviş aklına geldi. Bu adamlardan üç dileği olmuştu. Onlar da kabul etmişlerdi. Şeytana dedi ki:

— Peki, seninle giderim amma, yukarda bir şey unuttum. Sen burada otur. Alıp geleyim.

Şeytan koltuğa oturunca nalbant kahkahayı bastı. Zavallı şeytan kalkmak ister, kalkamaz. Nalbant dedi ki:

— Seni ben oradan kaldırırım amma, bir şartla! Yirmi senelik bir mukavele yapacağız. Bu müddet zarfında bana ilişmiyeceksiniz. Üstelik te yiyeceğime, içeceğime, giyeceğime, eğlenceme bakacaksınız. Yirmi sene sonra gel, beni al. Ben de sefâletten bıktım. Biraz dünyanın tadını çıkarmış olayım.

Şeytan çarnaçar razı oldu. Yirmi sene sonra gene kendi malı değil miydi? Kalsın, yirmi sene daha günah işlesin.

Mukavele imzalandıktan sonra, şeytan nalbandın izniyle kalkabildi. Bu yirmi sene içinde nalbant yedi, içti, gezdi, tozdu. Yirmi sene çabucak bitti.

İblis aleyhillâne bu sefer başmuavinini yanına bir manga şeytan daha vererek nalbanda gönderdi. Bu şeytanlara katiyen menhus koltuğa oturmamaları için sıkı sıkı tenbih verilmişti.

Başmuavin şeytan nalbanda dedi ki:

— Haydi bakalım, yirmi sene bitti. Seni almağa geldik.

Nalbant boynunu eğerek:

— Peki, dedi, yukarı çıkıp giyineyim de gelirim.

Şeytanlar razı oldular. Fakat şeytanlar nalbandın geçiktiğini görünce, pencereden içeriye bakmak için merakla ağaca tırmandılar. Nalbant şeytanların ağaca çıktığını görünce bir kahkaha kopardı.

Şeytancıklar inmek isterler, inemezler.

Nalbant bağırdı:

— Yirmi sene daha beni rahat bırakır yedirip içirirseniz, sizi indiririm.

Şeytanlar razı oldular. Bunu haber alan İblis aleyhillâne hiddetinden o kadar kızmıştı ki, fırın gibi cehennemin harareti bir kat daha arttı.

Yirmi sene daha geçti. Artık İblis kimseye emniyet edemiyordu. Bu sefer kendisi bütün şeytanlarını toplıyarak, yer yüzüne çıktı ve nalbandın dükkânına gitti. Ne olursa olsun yakasından tutup sürükliyecekti.

Nalbant İblisi karşısında görünce düşünceye vardı. Nihayet:

— Haydi canım, sen başşeytan değilsin, beni kandırma! Dedi. Başşeytan olduğunu ispat et, gelirim.

— Nasıl istersen öyle ispat edeyim.

— Bütün şu yeştanları yut, karınca ol, o zaman inanırım.

İblis aleyhillâne bütün öteki şeytanları yuttu. Kendisi de karınca oldu. Nalbant o zaman karıncayı aldığı gibi enfiye kutusunun içine koydu.

İblis silkinip çıkmak istedi. Ne mümkün!. Nalbant bu sefer de teklif etti:

— Sizi çıkarırım amma bir şartla! Yirmi sene daha bana yedirim içirin. Rahatımı bozmayın ondan sonra..

İblisin yirmi sene yapacak çok işleri vardı. Hemen razı oldu. Gene mukaveleyi imzaladılar.

Tam on beş sene keyfü safa içindeydi ki nalbandın ömrü vefa etmedi. Adamcağız öldü.

Ahrete inince bir çok ölüler gibi o da evvelâ Arafat yerine gitmişti. Burası cennetle cehennemin yolu idi. Kimse orada kalamazdı. Nalbant evvelâ cennetin kapısını çaldı. Aziz Pierre Hazretleri kapıyı açtı. Nalbandı karşısında görünce sordu:

— Ne istiyorsun?

— Cennette bir yer.

— Bensana dünyada söylememişmiydim, cennette bir yer iste diye.. Senin burada yerin yok. Cehenneme git!

Nalbant yersiz kalmamak için bu sefer cehennemin kapısını çaldı. İblis aleyhillâne kapıyı açtı. Karşısında Nalbandı görünce, küçük dilini yutmuş gibi korku içinde kapıyı hızla öyle bir kapadı ki. . .Zavallı nalbant beynelcennet velcehennem kaldı

İki taraftan kovulan adamcağız için dünyaya dönmekten başka çare kalmamıştı ve garip garip dünyaya döndü

Onun içindir ki dünya yüzünden sefalet bir türlü kalkmıyor .

Kısa haberler

* Kadastro Fen Heyeti Müdürü Halit Ziya B. İzmirden avdet etmiştir.

* Emniyet Müdürlüğü şube müdürlerinden mürekkep intihap heyeti dün muavin Hüsnü B. in riyasetinde toplanarak polis namzetlerinin intihap ve imtihanlarile meşgul olmuşlardır.

* Hilâliahmer umumî kongresine iştirak eden İstanbul Hilâliahmer reisi Ali Pş. Ankaradan avdet etmiştir.

* Hilâliahmer gençlik teşkilâtına ait nizamname ikmal edilmiştir; bugünlerde Ankaradan tebliğ edilecektir.

* Alemdar mıntakası dahilinde mevcut 17 mahalleden 12 sinin kadastro teşçil muamelesi ikmal edilmiştir.

* Haziranda tatbik edilecek tapo sicil muhafızlığı teşkilâtını yapmak üzere mayısın 20 sinde Tapu U. M. Cemal B. in şehrimize geleceği söylenmektedir.

* Kadastro Mahkemesi Kadastro Meslek Mektebinin bulunduğu binanın üst katına taşınmıştır.

Halkevi ve çocuklar

Halkevinde beş kişilik bir heyet dün Hâkimiyeti Milliye yatı mektebi ile Darülâcezeyi ziyaret ederek çocukların birer birer bayramlarını tebrik, etmiş ve hatırlarını sorarak çikolata ve şeker dağıtılmıştır. Yatı mektebine gönderilen üç efendi ayrıca çocuklara oyunlar tertip ederek hoş bir vakit geçirtmişlerdir.

Hepiniz
ADOLPHE MENJOU ve dilber JOAN MARCH
refakatinde GLORYA sinemasında
BEKÂRLIK MACERALARI
Filmindeki profesör ALVAREZ'in kurslarını takip ederek rumba'yı öğrenebilirsiniz. [2670]

RADYO

Bugünkü program

18 den 18,45 kadar Saz (Nihal Tevfik hanım)
18,45 den 19,10 kadar Orkestra.
19,10 den 19,30 kadar Muhlis Etem bey tarafından İstikrazı dahili hakkında konferans
19,30 den 20 kadar Orkestra.
20 den 21,30 kadar Bedayii Musikiye heyeti
21,30 den 22,30 kadar Gramofon, Ajans, Borsa haberleri ve saat ayarı.

ANKARA:

12.30 - 13.30 Ankarapalastan
18. - 18.45 Alturka saz
18.45 - 19.20 Gramofon.
19 20 - 20.10 Alaturka saz.
20.10 Ajans haberleri ve hava raporu.

VARŞOVA 1411 M.

13.15: Senfonik konser. 14: Vilna'dan Akademide verilecek müsamereyi nakil. 15.25: Lemberg'den: Hafif musiki. 16.25 Şarkılar. 17.30: Plâk. 18: Solis heyetin konseri. 19: Kahve musikisi. 21: Muhtelif. 21.05: Akşam konseri. (Nowoviesky, Bizet, Delibes v.s.) 23: Lemberg'ten: Neşeli neşriyat. 24: Caz.

BUDAPEŞTE 550 M.

19.50: Budapeşte konser heyeti tarafından İtalyan ve Rus musikisi. 21.20: Stüdyodan bir operet. 23.20: Haberler. — Sigan musikisi. (Donapaluta otelinden).

MÜNİH 532 M.

21.25: Suppé'nin "BOCCACCIO„ isimli 3 perdeli opereti. 23.25: Haberler. 24: Musikili milli neşriyat.

VİYANA 517 M.

20.05: Çift piyano ile şarkılı konser ve dans parçaları. 21.05: "FAKİRLİK„ isimli piyes. 22.55: Haberler. 23.110: Ludwig Werba takımı (operet ve şarkı).

MİLÂNO - TORİNO - FLORANSA.

20: Haberler. - Plâk. 21.05: Haberler. - Plâk. 22.05: Bir opera temsili.

PRAG 487 M.

20: Bando muzika. 21.05: Halk şarkıları. 21.35: "Asrın şarkılar„ isimli 5 perdeli bir rapsodi. 23.25: Plâk.

LÂNGENBERG 472 M.

21.15: "NACHTLAGER VON GRANADA„ isimli romantik opera.

BÜKREŞ 394 M.

12.15: Halk musikisi. 13: Plâk. 14.15: Plâk. 18: Karışık musiki. 19.15: Devamı. 21.05: Stüdyodan: Operet temsili.

İRTİHAL

Şehrimizin maruf tüccarlarından, Şehir Meclisi ve Ticaret Odası heyeti İdare azasından Hacı Recep Beyin pederi Hacı Selim Efendi vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat onbir buçukta Şehzadebaşında Muhtarpaşa sokağında ki hanesinden kaldırılarak Fatih camiinde namazı badeleda Edirnekapu'daki aile kabrine defnedilecektir. Hacı Recep Beye ve kederdide ailesine taziyet beyan yeleriz. (2626)

İrtihal

Boyâbat mütehayyizanından Halil Sıtkı B. haremi ve İstanbul Emniyet müdürlüğü muhasebe memuru Esat Beyin validesi Hatice Saime Hanım Boyâbatta vefat etmiştir. Merhume salihatı nisvandan idi. Cenabı Hak gariki rahmet eyliye.

GLORYA' da
3 Mayıs Çarşamba akşamı
sinema ve
MÜNİR NURETTİN
Verilecek olan mevsimin
SON KONSERİ
Fiatlar: 75-100-150-200 kuruştur
(2669)

JOAN CRAWFORD
CLARK GABLE
ile beraber
SATILIK AŞK
Fransızca sözlü filminde
(2674)

Beyoğlu birinci sulh hukuk hakimliğinden :

Yuvanaki efendinin Beyoğlu Bostan başı çukur cuma hamamı ittisalinde cami sokağında 45 No. lu hanede sakin Ahmet Hamdi Yamak efendi aleyhine ikame eylediği 281 lira alacak davasının cari muhakemesinde müddea aleyhin bir sene evvel Lehistana gidip ikâmet gâhı meçhul olduğu mubaşiri tarafından verilen meşruhattan anlaşılmış ve bittalep ilânen tebliğat icrasına karar verilerek emri muhakeme 1-7-933 tarihine müsaddif cumartesi günü saat 14 te talik kılınmış olduğundan yevm ve vakti mezkûrde bizzat veya vekâleten ispatı vücüd edilmediği takdirde giyaben muhakeme icra kılınacağı tebliğ mekamına kaim olmak üzere ilân olunur. (2631)

İstanbul ikinci icra memurluğundan :

Bir borcun temini istifası zımnında mahçuz olup satılmalarına karar verilen biri açık, diğeri kapalı iki büfe, kadifeden mamul iki koltuk bir kanape takımı, br adet etajer gramofon (sahibinin sesi) abajurlu elektrik lambası; altı adet Avrupa kâri sandalya bir adet kebir çini soba; cevizden mamul yatak odası takımı, Tebriz ve Japon halıları, bir adet altı ayaklı yemek masası, ve muşamba ve portmanto ve kadife pencire perdeleri ve saire gibi hane eşyasının 3-5-933 tarihine müsadif çarşamba günü sabah saat sekiz ile dokuz arasında Beyoğlunda Kalyoncu kulluğunda Narçil sokağında 2 numaralı Ali İhsan paşa apartımanının 3 numaralı dairesinde açık arttırma ile paraya eçvrilmeleri mukarrer bulunduğundan talip olanların yevm ve vakti mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memuruna müraacaatları lüzumu ilân olunur. (2619).

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin
ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpauyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu 4886. 1489

Milliyetin edebî romanı: 89

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

koşmuştu. Gürültüyü işiten mahallenin bütün erkekleri sokağa fırladıkları için binbaşı "acaba bir ihtilâl mi çıktı?„ Gibilerden bir an ürküvermişti.

Giyindi, tabancasını eline aldı. Sokak kapısını ihtiyatla açarak haykırdı :

— Ne var? Ne oluyor? Neye toplanıyorsunuz? Dağılınız!

Kaşlarını çatmış, avurtlarını oynatarak konuşuyordu:

— Kim vurdu kapıyı?

Kalabalık içinden orta yaşlı bir adam ilerileydi:

— Ben vurdum binbaşım. .

— Neye? Bu ne haltetmektir? Sen benim kim olduğumu bilmiyorsun galiba?

— Binbaşım. . Bırak şimdi bu ağızları. . Büyük bir Bulgar çetesi İsmilova tarafına sarktı. Nerdeyse kasabayı basacaklar. .

— Neeeee?

Sabah sabah, böyle bir haberi hiç beklemiyen binbaşı birden bire heyecana düşmüştü. Hemen atına atladı. Avcı taburunun çadırlı ordugâhına doğru dörtnala sürdü. İlk nefeste birinci bölüğü tahrik etti. İki saat sonra da avcı taburu bütün zabitlerile İsmilova yolunu tutmuş bulunuyordu. Binbaşıya bir başka muhbir, çete hakkında tafsilât vermiş, Bulgarların en az iki yüz kişi olduklarını söylemişti.

. . . . . .

Alaturka saat üçe doğru, Kolağası Niyazi Bey kışlanın önünde görüldü. Nöbetçiler selâma durdular. Dar bir koridordan yavaş yavaş geçti. Gene her günkü gibi odasına girdikten sonra;

— Onbaşı! — diye bağırdı —

Nöbetçi onbaşısı put gibi karşısında dikilince;

— Ne oluyor? — dedi — Koskoca kışlada kimse yok mu? Zabit efendiler nerde?

— Efendim hepsi eşkıya takibine gittiler. Avcı taburu, bütün zabitler. Kasabada bir siz kaldınız, bir de nöbetçi zabiti Ramazan Ağa. .

— Yaa. . Gönder bana Ramazan Ağayı.

Bir dakika sonra Ramazan Ağa da Kolağası Beyi selâmliyordu.

— Aleykümselâm Ağa. . Meğer kasabada ikimizden başka kimse kalmamış. . Ben burada bulunduğuma göre şimdilik size ihtiyaç olmıyacaktır. Hemen kılıcınızı takıp hükûmet karakoluna gidiniz ve ben gelinciye kadar ayrılmayınız. Belki orada bir zabite ihtiyaç vardır.

— Başüstüne beyim. .

Mülâzım, taburu ayaklandıran hâdisenin heyecanı içindeydi. Kolağası Beyin kendisine pek mühim bir vazife tevdi ettiğini zannederek pürtelâş kışladan çıktı. Şehre doğru koşar gibi bir yürüyüşle uzaklaştı.

Niyazi üç beş dakika daha odasında kaldı. Sonra her şeye karar vermiş adamlar gibi kaşları çatıldı. Tabancasını dikkatle muayene etti. Fişek sürdü. Pantalonunun cebine soktu. Emniyet tetiğini kapamağa lüzum görmemişti. Saat dörde yaklaşıyordu.

Dışarıda, arasıra öksüren nöbetçinin ayak seslerinden başka bir gürültü yoktu. Lâkayt bir tavırla kışlanın önüne çıktı. Sağ eli pantalonunun cebinde ve parmağı tabancanın tetiğindeydi. Nöbetçiyi yangözle süzdü. O, yarı yorgun yarı tembel, nöbet saatinin geçmesini bekliyor ve hiç şüphesiz başka hiç bir şey düşünmüyordu.

Terini silmek ister gibi sol elinde tuttuğu mendili alnında gezdirdi. O anda nereden çıktıkları belli olmıyan sekizer onar kişilik bir kaç kafilenin kışlaya doğru ilerledikleri görüldü. Bu beklenilmiyen kalabalık nöbetçiyi işkillendirmişti, derhal silâhına davranacak oldu. Fakat o anda Kolağası Beyin tabancası neferin iman tahtasına dayanıvermişti. Etrafta belirenler bunu görünce koşarak yaklaştılar. Debboy kapıları bir an içinde kırıldı. Silâh sandıklarını çatır çutur parçaladılar. Kaşla göz arasında cereyan eden bu hâdiseden az sonra kışla önünde iki yüz kişilik müsellâh bir müfreze boy sırasına dizilmiş bulunuyordu. Ne olduğunu anlıyamıyan kışladaki sekiz on asker de gelenlere iltihak etmiş bulunuyordu.

Bunun üzerine Niyazi nöbetçi onbaşısını yanına alarak tabur sandığının bulunduğu odaya koştu. Parçalanmak sırası bu sefer de kasaya gelmişti. İçinde beş yüz elli altın buldular. Kolağası acele acele bir senet yazdı. Nöbetçi onbaşısının eline tutuşturdu:

— Bunu binbaşıya verirsin. . Allahasmarladık arkadaş!

Ne olduğunu ne bittiğini bir türlü anlıyamıyan nöbetçi onbaşısı korkulu bir rüya gördüğünü zannediyor ve hayretinden ne yapacağını bilemiyordu.

Tabur eşkıya takibine çıkmıştı. Kasaba halkı camilerde cuma namazı kılmakla meşguldü. Acaba yerden mantar gibi biten bu adamlar cin mi yoksa şeytan mıydı?

Bittabi Niyazinin ona dert anlatacak vakti yoktu. Müfrezenin başına geçti. İki yüz kişi koşarak uzaklaştılar. Şehrin hâkim tepelerinden birinin üstünde ve şehre yarım saat mesafede cereyan eden bu hâdiseden şehir gafil ve bihaberdi.

İki saat sonra Resne - Lahça yolu üzerinde bu iki yüz kişilik kafileye elli silâhlı daha katılıverdi. Bunlar mülâzim Osman ve Sadık Beylerin kumandasında iki gün evvel komiser Tahir Beyden aldıkları haber üzerine yola çıkan Lahça müfrezesine mensup ihtilâlcilerdi.

Haziran akşamının renkleri arasında top top bulutlar vardı. Dallarda kargalar ve gökte uçan bir çaylak vardı. Niyazi mola veren müfrezelerin keçe külâhlı kahramanlarına gururla baktı. Sonra zaptedilemiyen bir heyecanla bağırdı:

— Vatandaşlar! Yaşadığınız toprakları kurtarmak için verdiğiniz yeminleri bugün olduğu gibi yarın da tutacak mısınız?

— Elbette! Hayhay!

— Arkadaşlar! Bana coşkunlukla değil, düşünerek cevap veriniz. Girişeceğimiz kavga belki uzun sürebilir. Belki çok büyük tehlikeler doğurabilir. Belki henüz değilse bile bir çoklarımız kanlı âkıbetlere uğrıyabilir. Girişeceğimiz kavga, kos koca bir

(Devamı var)

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Millî tasarruf Artıyor

(Başı 1 inci sahifede)

dıktan sonra, gelen nesli bu millî davaya sadık bir unsur halinde yetiştiren maarif ailesine minnet borcu söylendikten sonra yerli malların sürümünün yıldan yıla artmakta olduğu ilâve edilmektedir. Örnek olarak Ankarada yerli malı satan bir mağazanın satış tutarının üç yıl içinde şu inkişafı gösterdiği kaydolunuyor:

1930 da 260.000
1932 de 362.000

Raporun diğer kısımları sırasile sergileri, yerli mahsuller, tasarruf ve yerli haftası ve tasarruf hareketleri ve neşriyata ayrılmaktadır. Bu kısımlarda memleketimizde bir sergicilik faaliyetinin başladığı, tasarruf ve yerli malı haftasının içinde hemen her vilâyet ve kaza merkezlerinde - mahallî yerli mallar sergileri ve yerli mallarile vitrin süsleme müsabakaları - tertip edildiği ve cemiyetin iştirak ettiği beynelmilel Budapeşte ve Layipzig sergilerinde Türk paviyonunun bütün diğer ecnebi iştirakler arasında birinci geldiği, kuru ve yaş yemişlerimizin memleket içinde sürümünde müsbet neticeler alındığı ve halen de orduda ve mekteplerde bu yemişlerimizin millî gıda siyasetimizin demirbaş unsuru oldukları, bayramlarda üzüm, incir, fındık, kayısı, fıstık gibi yemişler ikramının âdet haline girmeyi ve kahvelerde parti olarak verilen lokum ve çikolata yerine üzüm, incir, fındık geçmiye başladığı yazılmaktadır.

Tasarruf hareketlerine gelince, raporun bu kısmında istatistik umum müdürlüğünün tesbit ettiği resmî istatistiklere göre bir cetvel çizilmiş ve bu cetvel hesaplarına nazaran memleketimizde tasarruf hareketinin yıldan yıla genişlediği, tasarruf terbiyesinin halk arasında itiyat haline gelmeğe başladığı neticesine varılmaktadır. Geçen sene 29 birinci teşrinde ilk defa iştirak ettiğimiz beynelmilel tasarruf gününe ait olmak üzere iki millî bankamızdan alınan malûmata göre, İş Bankası, 22 birinci teşrin 1931 den ikinci teşrin 931 e kadar 743 tasardruf hesabı açılmış, ve bu hesaplara 205.668 lira yatırılmış iken 1932 senesinin ayni müddeti içinde 836 tasarruf hesabı açılmış ve 228410 lira yatırılmıştır.

Ziraat Bankasına gelince: Bankanın yalnız Ankara şubesinde 22 birinci teşrin 931 den 3 ikinci teşrin 931 e kadar tasarruf hesapları yekûnu 52 bin 411 lira iken 932 senesinin ayni müddet içinde 124.095 lira yatırılmıştır.

931 senesi tasarruf ve yerli malı haftasında İş Bankası şubelerine 965 yeni tasarruf hesabı açılmış ve bütün bu hesaplara tevdiat 243,426 lira olmuş iken 932 senesi tasarruf ve yerli malı haftasında bankanın bütün şubelerinde açılan yeni tasarruf hesaplarının yekûnu 1356 yı bulmuştur. Bütün tasarruf hesaplarının tevdiatı da 379005 liraya yükselmiştir.

Keza Ziraat Bankasına yatırılan tevdiata 931 senesi haftasında 283300 lira ve 932 senesi haftasında 323000 liradır..

Orduya 350 zabit

(Başı 1 inci sahifede)

cümle:

"— Bu yavrular, vatanın en talihli zamanında yetiştiler. Lise hayatları, Cümhuriyetin mesut devirlerinde geçti, dedikten sonra bu gençlerden memleketin büyük hizmetler beklediğine işaret etti ve "Bugün bizi idare eden büyüklerimiz hakiki mefkûreyi yoktan var ettiler. Siz ise bu hakikatı bulanların izini takip ile mükellefsiniz." Dedi ve bu toplantıyı huzurlandıran zevata teşekkür ederek sözlerini şöyle bitirdi:

"— Sizden gerçi ayrılıyoruz. Fakat bu ayrılış zahiridir. Feyz aldığınız bu müessesesye bağlı olduğunuzdan eminim. Haydi Ef. ler, size uğurlar olsun. Yolunuz açık, işiniz düzgün olsun. Fikriniz nurlarla dolsun!"

Mezunlar namına

Mektep müdürünün hitabesine mezunlardan Nahit Bey güzel bir teşekkür nutkile mukabelede bulunmuştur.

Nahit Bey nutkunda Kuleliden bahsederken ezcümle demiştir ki:

"— Bu ocak, tarihi değiştiren kahramanların yatağıdır.

Bu ocak, Türk ordusunun en şerefli uzuvlarını yetiştiren yerdir. Bütün Kuleli namına size vaat ederiz ki Kemalistlerden beklenen her şuurlu hareketin en güzelini biz Kuleli gençleri yapacağız."

Genç lise mezunu:

— Ey başbuğum, ey beni bana tanıtan Yüce Gazi! Yaptığın büyük inkılâbın geniş ve nurlu yolunda sarsılmaz bir iman ve olgun bir mefkûre ile yürüyeceğiz. Diyerek sözüne devam etmiş ve Kuleliyi hiçbir zaman unutmayacaklarını söyliyerek kumandan Paşaya, mektep müdürüne ve muallimlerine veda etmiştir.

Galip Paşanın nutku

Fırka kumandanı Galip Pş. bu nutuklara cevap verdi:

— Kulelinin bu sene harbiyeye intikal eden genç talebelerini birer birer gözden geçirdim. Her birerlerinin gözleri parlıyor. İman tahtaları iftiharla dolu. Yüzlerindeki beşaşet. Türk ordusuna büyük hizmetler göreceklerini vaat ettiriyor.

Dedikten sonra sözüne devam ederek:

— Orduda bir tek sınıf vardır, o da harp edici sınıftır. Sizler de çalışma sayesinde yüksek mafevk makamlarına geçeceksiniz.

Galip Pş. mektep müdür ve muallimlerine talebenin tahsil ve terbiyesinde gösterdiği yüksek kabiliyetten dolayı teşekkür ederek sözüne nihayet verdi. Merasim bittikten sonra davetliler hazırlanan büfede izaz edilmişlerdir. Kuleli lisesinin bu seneki mezunları 350 kadardır.

Bugünkü merasim

Maltepe, Kuleli askeri liselerini bitiren mezunlar bugün saat 17 de Gülhane bahçesinde toplanacaklardır. Bu münasebetle Parkta askerî merasim yapılacaktır. Harbiye mektebi namına bir talebe nutuk irat ederek harbiye sınıflarına geçen yeni arkadaşlarını selâmlayacaklardır.

Talebe bundan sonra önlerinde muzika olduğu halde Harbiye mektebine gidecek ve orada yeni arkadaşları tarafından celâmlanacaklardır.

Harbiye mezunlarına diploma

Önümüzdeki salı günü bu sene Harbiye mektebini bitirerek Cümhuriyet ordusuna iltihak eden genç zabitlerimize diplomaları merasimle tevzi edilecektir. Harbiye mezunları ayni günde Cümhuriyet âbidesine çelenk koyacaklardır.

Bugün son gün

(Başı 1 inci sahifede)

lerdir. Dün akşam geç vakit şehrimizde alâkadar bir makama gelen malûmata nazaran, Ergani demiryolu tahvillerinin birinci kısmı olan dört milyon liralığı pek cüz'î bir kısmı hariç olmak üzere hepsi satılmıştır.. Bu kısmın da bugün tamamen satılacağı artık şüphe götürmez bir vaziyettir. Milletin bu hususta gösterdiği alâka ve gayret her türlü takdirin fevkinde görülmektedir.

Macit Beyin konferansı

Darülfünun Edebiyat fakültesi beşerî ve iktısadî coğrafya müderrisi Ali Macit Bey, dün saat dörtte coğrafya konferans salonunda "Dünyada ve bizde bakır" atlı konferansını kalabalık bir dinleyici kütlesi huzurunda vermiştir. Konferanscı dünyadaki bakır vaziyetini ve bakırın beynelmilel kartellerinin âkıbetini vuzuhlu bir surette anlattıktan sonra Ergani madeninin mevkii coğrafisinden ve jeolojik hususî teşekküründen mütevellit faikiyetlerini birer birer meydana koymuş ve Ergani madeni kasabasını ve müstakbel şeklile maden mıntakasını gösteren camlarla bir projeksiyon yapmıştır. Bağlama olarak ta bu kadar sağlam temellere ve hükûmet garantisine dayanan dahilî istikrazın dünyanın en kârlı bir mali operasyonu olduğunu söylemiş ve memleketin iktısadî yükselmesine yardımın bir vatan borcu olduğunu ilâve etmiştir.

Yüksek iktisat mektebinde konferans

Dün saat 15 te Yüksek iktısat ve Ticaret mektebinde İktısat müderrisi Zühtü Bey "933 Ergani demiryolu istikrazı" mevzuu üzerinde bir konferans vermiştir. Birçok zevatın, iktısatçıların ve talebenin bulunduğu konferansta Zühtü Bey yeni istikrazın mahiyet ve faydaları hakkında çok kıymetli izahat vermiştir. Zühtü Bey bilhassa saltanat devrinin istikrazlarile cümhuriyetin bu ilk istikrazı arasında mükayese yapmış ve ne gibi esaslar dahilinde yapıldığını zikretmiştir. İktısadî ve mali noktalardan istikrazı tetkik eden Zühtü Bey bütün iç tafsilâtı vermiştir.

Tapu memurları da tahvil aldı

ANKARA, 29 (A.A.) — Tapu ve Kadastro müdiriyeti umumiyesinin merkezdeki memurları dahilî istikraz tahvilleri almak için kaydedilmişlerdir. Taşra teşkilâtındaki memurların da kaydedilmiye başladıkları haber alınmıştır.

Afyonda

AFYON (Milliyet) — Afyonda dahilî istikraza karşı candan bir alâka belirmiştir. Afyon Halkevi, bu hayırlı ve millî iş hakkında bastırdığı binlerce reklâm kartını vilâyetin her tarafına dağıtmıştır. Bu yolda hazırladığı konferanslarla da halkın alâkası arttırılmıştır. Afyonun millî ve kıymetli bir müessesesi olan Terakki Servet Bankası da 5000 liralık tahvil almıştır.

Dört milyon dolar ve 200 çift çorap

NEW - CHANG, 29 A.A. — Çinli haydutlar tarafından dağa kaldırılmış olan İngiliz zabitlerinden birisinden alınan bir mektup 3 esirin sağ ve salım olduğunu bildirmektedir.

Yalnız haydutlar, esirlerin bırakılması için yeni bir takım şartları ileri sürmektedirler. Haydutlar, şimdi 4,000,000 dolar ve 200 çift çorap istiyorlar.

İngiliz liberallerinin senelik içtimaı

LONDRA, 29 A.A. — Liberal fırkası meclisi, dün Londra'da senelik toplantısını yapmıştır.

Tekrar reisliğe intihap edilmiş olan Lord Gray, bir nutuk söylemiştir. Mumaileyh, beynelmilel vaziyeti gözden geçirmiş, Vaşington mükâlemelerine hâkim olan ruhu ve Moskova meselesin de İngiliz hükûmetinin ittihaz etmiş olduğu hattı hareketi tasvip etmiştir.

Dört vekil mecliste izahat verdi

(Başı 1 inci sahifede)

leketi yakından görmüş mühendisler arasından seçileceğini ilâve etmiştir. Bu izahatı müteakıp mühendis mektebinin 1933 senesine ait mesarifatı karşılığı olarak 325 bin 365 lira tahsisat verilmesine dair kanun kabul edilmiştir.

Van gölü sefain işletme idaresinin 933 senesi masarifatı için de 75 bin 600 lira tahsisat verilmesi hakkında kanun müzakere ve kabul edilmiştir.

İnhisarların idaresi

Bundan sonra İnhisarlar idaresinin 1933 senesi bütçe kanun lâyihası ile inhisarların idaresi hakkındaki kanuna müzeyyel lâyihanın müzakeresine geçilmiştir. İlk olarak inhisarların idaresi hakkındaki kanuna müzeyyel lâyiha müzakere edilmiştir.

Rana B. in izahatı

Bu münasebetle bazı hatipler tarafınudan ileri sürülen mütalealara cevaben Gümrük ve İnhisarlar vekili Rana Bey kanun lâyihasının bir maddesile inhisarlar idaresinin Çamaltı memlihasının yükleme ve boşaltma işlerini kendi vasıtalarile yapması için talep etmekte olduğu mezuniyet halen bu işleri yapmakta olan İzmir Tahmil ve Tahliye şirketinin almakta olduğu yüksek ücret dolayısile Tuz nakliyatı daha ucuz bir surette temin eylemek maksadı gözetildiğini söylemiştir.

Maliye Vekilinin izahatı

Sorulan bir suale cevap veren Maliye vekili Abdülhalik Bey esasen hükûmetin hissedar bulunduğu bu şirkete ait hisselerden eşhası hususiye elinde bulunan kısımlarının da hükûmet tarafından alınmış bulunduğunu önümüzdeki seneden itibaren bir kısım hissedarların da geri kalan matlûbatı ödedikten sonra şirketin anonim vaziyetine nihayet verilerek muhtar bir hale getirileceğini söylemiştir. Abdülhalik Bey, İnhsiarlar idaresine verilecek salâhiyetin şirkete ait imtiyazatı ihlâl edip etmiyeceği hakkındaki suale cevaben de esasen şirketin körfeze ait bazı imtiyazların terki için müracaatta bulunmuş olduğunu ve yapılmakta olan teklifin kabulünde Maliyece bir mahzur bulunmadığını ilâve etmiştir. Kanunun diğer maddeleri ile inhisarlar idaresinin her nevi işletme masrafları için 25 milyon liraya kadar mütedavil bir sermaye ile ispirto ve ispirtolu içkiler inhisarı hakkındaki kanun mucibince hasılatı safiyeden idarei hususiyelere ve Tayyare cemiyetine terkedilmiş hisselerin 1933 malî senesinden itibaren satış kararı üzerinden hesap olunarak bu satış kârının yüzde dokuzunun idarei hususiyelere ve yüzde dört buçuğunu Tayyare cemiyetine tahsis ve tesviyesi kabul olunmaktadır.

Bütçe

Bundan sonra inhisarlar idaresinin 933 bütçesinin müzakeresine geçilmiştir. Bu münasebetle söz alan bazı hatiplere cevap veren gümrük ve inhisarlar vekili Rana Bey, inhisarlar idaresinin 932 senesinde başlıca yaptığı işlerin idarede mevcut istokların yeniden kıymetlendirilmesi idarenin daha iyi çalışabilmesi için ne gibi islahat yapılması lâzım geldiğinin tetkikî ile uğraşıldığını ve mütehassıslar tarafından yapılmakta olan tetkikler neticesinde Vekâletçe lüzumlu görülecek tedbirlerin önümüzdeki sene içinde meclise arzedileceğini bu meyanda mütehassıslar tarafından hazirlanan ve alâkadarlar tarafından da tetkik edilmiş olan tütün kanunu ile bugünkü ihtiyaca tekabul etmeyen tütünlerin iyi surette muhafazasına imkân vermiyen depolarımız yerine yeni ambarlar yaptırılmasına ve bu maksatla taahhudatta bulunmaya salâhiyet isteyen kanun lâyihalarının bulunduğunu söylemiştir.

Vekil Bey, beyanatına devam ile hariçte mamul tütün satışı işinin de esaslı bir surette tanzimi usulunun tetkik edilmekte olduğunu mevaddı infilâkiye inhisarının bütçeye konulmamasının bu idarenin henüz tasfiyesi isinin tamamlanmamasından ileri geldiğini işaret ederek demiştir ki:

Nefis tütün

Tütünlerimize de harman işine ehemmiyet vermekteyiz. Nefasete büyük bir dikkat gösteriyoruz. Nefis bir tütün cinsi elde ettik. Ancak bunun işlenmesi için iki sene beklemek lâzımdır. 1934 de bu tütünü çıkaracağız.

Tütünün takas'daki rolünden bahsedildi. İdaremiz kendi ihtiyacatı için mübayaatının bir kısmında tütünlerini takasa tâbi tutmuştur.

Haricî mamul tütün ticaretinin geçen senekinden Fazla olamamasının sebebi bunların satışı için yaptığımız mukavelelerin bazılarının tatbikatında muvaffak olunamamasından ileri gelmiştir. Iyi mukavele yapmış olmak bu işte kâfi gelmemektedir. Çünkü tütünlerimizin satışları yapılan bazı memleketlerde inhisar vardır. Olamayan yerlerde de tütün ticaretile meşgul büyük yerli müessesesler vardır. Bunlar tabiî olarak kendilerinin dahil bulunmadıkları bir tütün satışı ile mücadele etmektedirler. Onun içindir ki, bu hususta başka çare aramak lâzımdır. Inhisarlar idaresinin de dahil olduğu hususî bir teşekkülün bu işte daha iyi muvaffak olacağını görülmüştür.

Şarapçılık

Vekil Bey şarapçılara yapılmış olan yardımların mahiyeti hakkında malûmat vermiş ve tütün fiatlerinde yapılan tenzilât dolayısiyla, satışın arttığını ve siparişleri yetiştirmekte güçlük çekildiğini söyleyerek beyanatına nihayet vermiştir.

Heyeti umumiyesi üzerindeki müzakere kâfi görülerek maddelere geçilmiş ve inhisarlar idaresinin 1933 senesi mesarifatı karşılığı olarak yedi milyon 390 bin 412 lira tahsisat verilmesi hakkındaki kanun kabul edilmiştir. İnhisarlar idaresinin 933 senesi için varidatı 40 milyon lira tahmin olunmuştur.

Bundan sonra bazı mebusların teşrii masuniyetlerinin kaldırılması taleplerinin intihap devresi sonuna bırakması hakkındaki encümen mazbataları okunarak kabul edilmiştir. Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

İmar müdürlüğü

ANKARA, 29 (Telefonla) — Mecliste Ankara İmar müdürlüğü bütçesinin müzakeresinde Hakkı Tarık (Giresun) ve Hüsnü Bey (İzmir) söz aldılar. Hakkı Tarık Bey İmar müdürlüğünün arsaların taksim işlerindeki hareketlerile vatandaşların tasarruf hakkına tecavüz edip etmediği yere plân ve inşaatla alâkadar olmıyan bu gibi müdahalelerle bizzat kendi işlerini arttırıp arttırmadığını sordu ve müdürlük sadece plânın tatbik işleril uğraşsın. Kanunun kendine vermediği haklarla vatandaşların işlerini sürüncemede bırakmasın dedi.

Hüsnü Bey (İzmir), İmar müdürlüğüne hacet kalmadığını söyledi. Esbabı mucibe olarak şehrin artık mamuriyete vâsıl olduğunu iddia etti. Müdürlüğe ait hizmetlerin belediye ye devrini istedi.

Teklif kabul edilmeyip maddelerin müzakeresine geçilince mezkûr müdürlük idare heyeti azalarının tahsisatlarına itiraz etti:

— Bunlar bu işi vazife icabı görüyorlar, çalışma saatleri haricinde gördükleri bir iş değildir. Dahiliye müsteşarının heyette bulunmasına ise esasen lüzum yoktur. Heyet belediye reisinin reisliğinde toplansın dedi. Tahsisatın kaldırılmasını teklif etti. Meclis teklifi reddetti.

Yüksek Mühendis Mektebi

Yüksek Mühendsi mektebinin bütçesinin müzakeresinde Sırrı Bey Kocaeli söz aldı ve : "Vekil Beyi müşkül vaziyete sokmak istemem. Eğer soracağım şeyleri bilmiyorlarsa cevaplarını Nafia bütçesinin müzakeresinde verirler diyerek şu sualleri sordu:

— Mühendis mektebinden senede kaç efendi çıkar ve devlet her efendiye diploma alıncaya kadar ne kadar para sarfeder. Bu talebeler Avrupada okurlarsa o zaman ne kadar para sarfetmek lâzım gelir. Mektepten çıktıktan sonra tahsillerini ikmal için Avrupaya götürülecek talebeye masraf olarak daha ne vermek icap eder?

Nafia vekili Hilmi Bey bu suallerin cevabına girişmeden Sırrı Beye kendisini müşkül vaziyette bırakmamak nezaket ve lûtfundan dolayı teşekkür etti (handeler)

İnhisarlar

İnhisar bütçesinin müzakeresinde Hüsnü Bey İzmir bir teklifte bulundu: Diğer inhisar maddelerinde olduğu gibi tuz için de her yerde ayni olan bir fiyat kabul edilsin. Nakliyesi fazla masraflı olan yerlerin farkı nakliyesi ucuz yerlere zammedilsin. Bu suretle uzak vilâyetlerde tuz ucuz bir fiyatla temin edilmiş olsun dedi.

Bu teklife Gümrük ve İnhisarlar vekili cevap vererek, mevzuatın böyle bir teşebbüs için müsait olmadığını söyledi; "Tetkikat yapılıyor, neticeye göre bir karara varacağız" dedi.

Çamaltı memlehası hakkında lâyihad amevcut maddenin müzakeresinde Hacı Mehmet Bey maddenin tekrar tetkil edilmek üzere encümene iadesini istedi. Rana Bey itirazlara uzun ve kanaat veren cevaplar verdi.

Aynaroza nefy

(Başı 1 inci sahifede)

Metropolitlere aralarında fark olmadığını da söylemişlerdir. Sinod Meclisi, bu hâdiseyi itaatsizlik mahiyetinde görmüş ve dört piskoposun tecziyelerine karar vermiştir. Muvakkaten ruhanî âyin yapmaktan menedildikleri kiliselere tebliğ edilmiştir. Ayrıca haklarında verilen kararlar 4 piskoposa da usulen tebliğ edilmek istenmişse de, bunlardan yalnız Kurtuluş piskoposu Bangratyos Ef. ye tebligat yapılabilmiş, diğerleri birer suretle tebellüğdan içtinap etmiştir.

Pangratyos Ef. de dün Başpapaslığa giderek kendisinin ötedenberi kilise kanunlarına muti olduğunu, bu sefer de bilâkayduşart itirazlarına devam etmiyeceğini bildirmiştir.

Sinod Meclisi, dün öğleden sonra Başpapaslıkta toplanmış ve meseleyi tetkik etmiştir. Bu toplantı akşam geç vakte kadar devam etmiş ve çok hararetli olmuştur. Toplantı neticesinde şu kararlar verilmiştir:

Kurtuluş piskoposu, bir ay âyini ruhaniye iştirak edemiyecektir. Kumkapı piskoposu üç sene Aynaroza nefyedilecek, üç sene de âyini ruhanî yapamıyacaktır. Diğer iki piskoposa ait karar yarın yapılacak içtimada görüşülecektir.

Romanya kraliçesi Fasa gidiyor

MARSİLYA, 29 A.A. — Romanya kraliçesi, saat 10,30 da Fasa gitmek üzere Djenne vapuruna binmiştir. Orada on beş gün kalacaktır.

Yunan Reisicüm hurunun ziyafeti

(Başı 1 inci sahifede)

sık sık seyahattan çekinmemelerini tavsiye ederim. Büyük birer aile servetine sahip olan Yunan İktisat ve Maliye nazırlarının kültür ve irfana olan meclubiyetleri çok derindir. Değerli kültür eserlerine yatırılmış servetler sahiplerine hörmet telkin eden bir manevi esalet bahsetmektedir.

Maliye nazırı Mösyö Lovernonun kütüphaneleri bir millî hars müessesesini andırmaktadır.

(Bu toplantıya ait intibalarımı ve görüşlerimi uzun bir mektupla bildireceğim).

Meçhul askerin mezarına çelenk

Bugün saat on birde Türk heyeti meçhul askerin mezarına türk millî renklerile süslenmiş büyük bir çelenk koymuştur.

Bu heyecanlı merasim esnasında bir gazeteci sifatila halk arasında bulunuyordum, Dostluk ve sulh siyasetinin halk kütlelerine kadar kök saldığı gözlerden okunuyordu.

Müzakereler

Bugün saat on birden itibaren müzakereler başladı. Saat on iki de Türk heyetini Yunan Reisicüm hur kabul ettiler. Heyet öğle yemeği Reisicümhurun nezdinde yemiştir. Öğleden sonra İktisat Vekilleri arasındaki görüşmelere devam edilmiştir.

Görüşülen meseleler

ATİNA, 29. — Dün sabah, Türkiye İktisat Vekili Celâl B. ile M. Caldaris ve Millî İktisat nazırı M. Pesmazoğlu arasında görüşmelere devam edilmiştir. Bu görüşmeler esnasında bir çok meseleler, bu meyanda Türkiyede bulunan Yunan işçileri meselesi de tetkik edilmistir. M. Çaldaris, matbuata vaki olan beyanatında müzakerelerde umumî surette her meseleye temas edildiğini ve bu meselelerin başlıcalarının Celâl B. le M. Pesmazoğlu arasında ve muhtelif komisyonlarda münakaşa edilceğini söylemistir.

Nutuklardaki samimiyet

ATİNA, 29. A. A. — Yunan Matbuatı Başvekil Çaldaris ile Türkiye İktisat nazırı Celâl Bey arasında teati olunan nutukların samimiyetini ehemmiyetle kaydetmektedir.

Atina sefirimizin ziyafeti

ATİNA, 29 — Türkiye elçisi Enis Bey sefaretanede bir ziyafet vermiştir. Başvekil M. Çaldaris, Millî İktısat nâzırı M. Pesmazoğlu ve birçok zevat ziyafette hazır bulunmuşlardır. Ziyafet esnasında, Türk ve Yunan hükûmet adamları arasında, mütekabilen samimî dostluk hisleri izhar edilmiştir.

Gelen karsılıklar

Liste: (42)

Feyz: İlerlemek, bolluk, taşmak, içten yükselme. *Fiyat:* Değer, tutari. *Fidye:* Verip kurtulma, sağlık vergisi. *Fihirst:* içindekileri bildiriş. *Fikir:* Düşünmek. *Filen:* işlen, yapmaklan. *Fili:* işli. *Firasat:* anlamak, kavranmak. çabuk buluş. *Firka:* bölük, ayrılti. *Firsat:* Kollanan çağı nöbet. *Fitne:* Karışıklık, uyğunsuzluk, birbirine sokmak. *Fuzulu:* artık söyleyiş, gereksiz işe karışmak.

Seyri Sefainden: *Cevat Oğuz*

* * *

Liste: (43)

Hat: Sınır, eğriyi doğrultma. *Helecan:* Çarpıntı, yürek oynaması. *Halef:* Gelen, gidenin yerine gelen. *Hareket:* Deprenme, kımıldama, kalkış, yürüme. *Harim:* Girliyer, ev avlusu. *Hezaket:* Yüksek bilği, bilici zeyreklik. *Hisap:* Sayi, saymak. *Hiddet:* Öfke, keskinlik titizlik, dargınlık, kızmak. *Hilâf:* Yalan, doğru değil. *Hirfe:* Düzme, uydurma, saçma sapan. *His:* Duyğu, içten deyme gücü. *Hitap:* Söz söyleme. *Hitabet:* Söyleyici. *Hizmet:* Yumuş, iş, iş görme.

Seyri Sefainden: *Cevat Oğuz*

Şirinyan galip

ATİNA, (Milliyet) — Atinada icra edilmekte olan Şarki Bahrisefit tenis turnuvasına Türkiye namına iştirak için federasyonca Atinaya gönderilen milli oyuncularımızdan Şirinin Nisanın 26 sında Yunanlı Sabuncis ile yaptığı müsabakada 6 - 1, 6 - 0, 6 - 2 maçı kazanmıştır.

ÇOCUK

Çocuk yuvası

İzmirde bir şefkat müessesesi açıldı

Karşıyaka Yuvası, çocukların karyolaları ve muntazaman tartılan Yuva çocuklarından biri

İZMİR, (Milliyet) — İzmir Belediyesinin yeni çocuk yuvası hakikaten (çocuk) ve (yuva) mefhumlarına (şefkat) kelimesinin ifade ettiği geniş mâna ile ihata eden bir müessesedir.

Yeni yuva. . . yeniden kurulmuş bir yuva değildir.

İzmir Belediyesinin güzel ve hayırlı bir eseri olan İzmir Yuvası daha evvel de mevcuttu. Belediye reisi Doktor Behçet Salih Bey, aynı zamanda kıymeli bir çocuk hastalıkları müehassısı da olduğundan bngünkü vazifesine ilk başladığı gün yuvayı fennin icap ettirdiği daha geniş şefkat kollarile sarmayı düşünmüştü. Bugün Karşıyakada geniş bir park içerisinde açılan Yuva Türkiyemizin en modern ve belki de bir eşi olmıyan güzel, sihhî bir müessesesidir. Yepyeni bir ruh ve imanla İzmir ve mülhakatında en mühim bir ihtiyaca cevap veren bu müessese istikbal ümidi olon bu Yuva, muntazamam tarhlı, bol ağaçlı, bol havalı, geniş ve güzel manzaralı bir bahçenin ortasına kurulmuş şirin iki köşkten mürekkeptir.

Bu köşklerin biri bir günlük ömürlüden üç yaşına kadar olan mini minilerindir. Diğeri üç yaşından beş yaşına kadar olanlara şefkat saçağı altında sıcak bir penah olmaktadır.

Burada her yavrunun ayrı ayrı bokslarda karyolası, ayrı ve hususî bakımı, ayrı yemek kapları ve cidden İzmir Belediyesine şeref verecek ve belediye reisimizin çocuk mütehassıslığına lâyık bir bakımı vardır.

Yuvanın memur ve müstahdimleri de bilhassa bu bakım veşefkat noktasından çok sıkı ve titiz bir seçmeden sonra alınmışlardır. Başında, Avrupada tahsil görmüş kıymetli bir çocuk mütehassısı doktor bulunan bu müessesenin bütün memurları, bütün hemşireliri kolları arasında tuttukları kimsesiz yavrulara (ök) olduklarını müdrikirler. Bunun içindir ki resmî vazifelerinden üstün olan şefkat vazifelerini şuurlu bir idrâk ile yapmaktadırlar.

Hassas bir kulak

Saatin tiktakları ne kadar hafif de olsa bir metreden işidilebilir mi? işidilebilir. İsterseniz bir arkadaşınızla bahse de girişebilirsiniz. Bunun için tahtanın sesi nakletmek kabiliyetinden istifade etmek kâfidir, bilirsiniz ki, uzun bir kalasın bir ucundan vuruşu mükemmelen duyabilirsiniz.

Bir metre uzunluğunda bir tahta alınız, isterseniz daha uzun.. Arkadaşınızdan bu tahtanın bir ucunu kulağına götürmesi için rica ediniz. Diğer ucuna da saati tutunuz. Arkadaşınız sanki kulağının içinde imiş gibi saatin tıktaklarını mükemmelen işidebilir. Saat yerine meselâ bir kâğıt buruştursanız, daha az çıkan bu ses de mükemmelen bir metreden duyulur.

Defterdar Elektrik abonelerine ilân

Türk Anonim Elektrik Şirketi 3, 4 Mayıs, çarşamba ve perşembe günleri, Akarçeşme, Babahaydar, Münzevi ve Fethi Çelebi mahallelerini tağdiye eden tevettürün (safha ile bitaraf arası) 110 dan 220 volta tahvil edileceğini muhterem abonelerine ilân eyler.

Bu münasebetle, mezkûr mahallelerdeki bilcümle tesisatın ampul ve muhtelif elektrik cihazları bir defaya mahsus olmak üzere meccanen değiştirilecektir.

Yeni tevettürle cereyan itasından itibaren eski ampul cihazlar ve saire istimal edilmeyecek ve badema kullanılacak bilcümle elektrik malzemesi 220 volta mahsus olacaktır.

Yukarıda zikredilen hususlara riayet ve bir cereyan inkıtaına mahal vermemek için memurlarımıza ifayı vazife esnasında teshilât ibraz buyurmaları muhterem ahaliden rica olunur.

Müdiriyet

İhtira ilânı

« Elektrik makineleri ve cihazları için kontak parmaklarında islâhat" hakkında istihsal olunan 17 Ağustos 1931 tarih ve 1251 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüfer ağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (2254)

İhtira ilânı

«Seren bağları ve parçaları" hakkında istihsal olunan 2 Nisan 1931 tarih ve 1113 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrü ferağ veya icar edileceğinden talip; olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (2253)

3 üncü kolordu ilânları

K. O. Hayvan hastanesinin elektrik tesisatının tamiri için talip çıkmadığından ihalesi 1 Mayıs 933 pazartesi günü saat 11,30 bırakılmıştır. İsteklilerin keşif ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (121)
(1904) 2286

* * *

K. O. Merkez kıt'aları ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konan 200 ton una verilen fiat pahalı görüldüğünden ihalesi 1 Mayıs 33 pazartesi günü saat 15 te pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin numune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Komisyonuna müracaatları. (122) (1905)
2287

* * *

K. O. Merkez kıt'aları ihtiyacı için 4500 adet yeşil salata 2200 demet yeşil soğan 1000 demet tere otu 20 kilo sirke pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 2 Mayıs 933 salı günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları.
(123) (1906) 2288

* * *

1. F. ihtiyacı için 4500 adet yeşil salata 2200 demet yeşil soğan 1000 demet tereotu 20 kilo sirke pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 2 Mayıs 933 salı günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna müracaatları. (124) (1907)
2289

* * *

1. F. kıt'aları ve müessese leri ihtiyacı için pazarlıkla 165,000 kilo odun satın alınacaktır. İhalesi 6 Mayıs 933 cumartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. S. Al. komisyonuna gelmeleri. (127) (1908)

* * *

K. O. merbut kıt'alarile 1. F. kıt'a ve müesseseleri ihtiyacı için pazarlıkla 3000 kilo gaz yağı satın alınacaktır. İhalesi 4 Mayıs 933 perşembe günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3.K. O. satın alma komisyonuna müracaatları. (126) (1909) 2313

* * *

Çatalca Mst. Mv. için açık münakasa ile 30 ton lavemarin kömürü alınacaktır. İhalesi 20 Mayıs 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna müracaatları. (125) (1908)

Kadıköy Havagazi Şirketi

1 Mayis pazartesi günü saat 15 te Kadıköyünde Süreyya Paşa Sineması salonunda verilecek olan amelî yemek ve pasta pişirme dersine bütün hanımefendileri davet eder. Teşrif edecek hanımefendilere yeni neşrolunan yemek ve pasta risalesi tevzi edilecektir.
(2592) 2319

Istanbul ikinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayi mahcuz olup para ya çevrilmesi takarrür eden ve tamamına dokuz bin iki yüz yetmiş üç lira kıymet taktir olunan Galatada Sultan Bayazit mahallesinde kemer altı caddesinde atik 63 ve cedit 88-90 numa ralarla murakkam ve tahtında mağazayı müştemil bir bap kâğir apartımanın nısfı açık arttırmaya vazedilmiş olup birinci açık arttırması 5-6-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede icra kılınacaktır. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin mezkûr gayrı menkûlün kıymeti muhammi nesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesi vermeleri lâzımdır. Hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını tarihi ilândan itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle birlikte daireye bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi ile vakıf icaresi ve belediye rüsûmları müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 5-5-933 tarihinden itibaren dairede açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 931-4216 No. lu dosyasında mevcut ve mahalli mezkûrun evsaf ve mesaha vesairesini havi vaziyet ve taktiri kıymet raporunu görüp anlayabilecekleri ilân olunur. (2633)

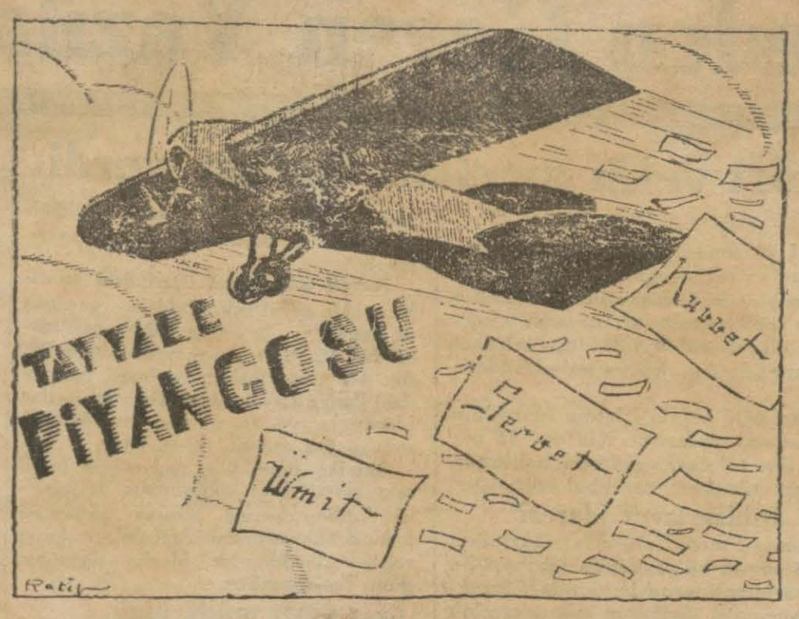

[1832]

2119

Istanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

1050 Metre kaputluk kumaş
750 „ kaputluk kumaş
1850 „ astarlık bez
5100 „ çamaşırlık bez

1 — Yukarda yazılı (4) dört kalem eşya pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık işi Gümrük Muhafaza Başmüdiriyetindeki satınalma komisyonu tarafından 2-5-933 tarihine raslıyan salı günü saat 10 dan 12 ye kadardır.

3 — İstekliler belli olan saatte iğreti güvenmelerile komisyona gelsinler.

4 — Nümune, şartname ve evsaf kâğıtları her gün satınalma komisyonunda görülebilir. (1921)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Kıymeti muhammenesi Lira	K.	
206	94	517 arşın 28 santim miktarında bulunan Silivrikapı'sında Cambaziye mahallesinde Hisardibi sokağında 3 No. lı Gazi ibrahimpaşa camii müezzin meşrutahane arsasının tamamı.
346	25	21 arşın 75 santim miktarında bulunan Tavukpazarında Mollafenari mahallesinde Çilingirler sokağında 66/64 No. lı maa baraka arsanın tamamı.
174	80	316 arşın miktarında bulunan Hasköyde Turşucu mahallesinde 56 sokağında 2 No. lı hanenin tamamı.
330	60	33 arşın 6 parmak miktarında bulunan Sultanahmette Binbirdirek mahallesinde Klotfarer caddesinde 9 No. lı arsanın tamamı.
405	00	Tahminen 135 arşın miktarında bulunan Samatyada Mirahirilyasbey mahallesinde Bakkalfilip sokağında 13/20 No. lı arsanın tamamı.
1007	46	167 arşın 91 santim miktarında bulunan Sultanahmette Binbirdirek mahallesinde terzihane sokağında eski 1 mükerrer No. lı arsanın tamamı.
675	00	450 arşın miktarında bulunan Arnavutköyünde Ayanoferi yeni sokakta eski 10 No. lı arsanın tamamı.
400	00	Çapa'da tramvay caddesinde köşebaşında Kazeskar Ahmet efendi camiinin enkazı.

Balâdaki emlâkin tamamı yirmi gün müddetle ilâna konmuştur. Müzayedesi Mayısın 10 cu çarşamba günü saat 15 tedir. Taliplerin peyakçelerile beraber Mahlûlât kalemine müracaatları. (1720)

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlu Belediyesinden : Beyoğlu kazası dahilindeki yolların tamiri için muktazi 10950 adet parke taşı kapalı zarf usulile mübayaa edileceğinden taliplerin 21-5-933 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te daireye müracaatları ilân olunur. (1926)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Tekirdağı Şarap fabrikasında yaptırılacak inşaat kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Taliplerin bu gibi inşaatı evvelce yapmış ve ticaret odalarından birinde mukayyet bulunmuş olduklarını ve yahut inşaatta salâhiyeti fenniyeyi haiz mühendis istihdam edeceklerini noterlikçe musaddak vesaikle ispat etmeleri lâzımdır. Bu şeraiti haiz istekliler % 15 teminatlarını hamilen 15-5-933 pazartesi günü saat 14 te Galatada alım, satım komisyonuna müracaat etmelidirler. Plân, şartname ve keşifnameden mürekkep bir takım proje (150) kuruş mukabilinde verilir. (M) (1771)

TİCARET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî şirketlerinden İtalya tabiiyetli (Pugliya - Puglia) vapur şirketi bu kere müracatla Kumpanya Adriyatika di Navigasyone şirketile birleşmesine binaen Türkiyedeki faaliyetine nihayet verildiğini bildirmiştir.

Mezkûr şirketle alâkası bulunanların Kumpanya adriyatika di Navigasyone şirketine ve icabında İstanbul mıntaka Ticaret Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.
1555

Ziraat Vekâletinden:

Yüksek Ziraat ve Baytar Mektepleri civarında inşa edilmekte bulunan yeni binaların kalorifer tesisatının 26-4-933 tarihinde yapılacağı evvelce ilân olunan münakasaya iştirak için müracaat eden müteahhitlerin adedi az görülmüş olduğundan işbu münakasanın 6 Mayıs 933 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir.

Evvelce münakasa şartnamesinde taliplerin münakasaya iştirak edebilmesi için (Seksen bin liralık) bir kalörifer tesisatı yapmış olmaları şart konulmuş ise de bilâhare bu miktar 65000 liraya indirilmiştir. Diğer şerait tamamen eskisinin aynıdır.

Taliplerin teklif edecekleri fiatın yüzde 7,5 nisbetinde muvakkat teminatları ve münakasa şartnamesinde zikredilen vesaikle birlikte yukarda yazılı tarihte saat 15 te Vekâlette müteşekkil İnşaat komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur.

TEMİNAT OLARAK NAKİT VE ÇEK KABUL OLUNMAZ. (1885) 2311

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

4666.500	kilo	kuzu eti:	Kapalı zarfla münakasası: 22 Mayıs 933 pazartesi günü saat 15 te.
23031.500	„	koyun eti :	
34550	„	Ekmek	: Açık münakasası : 22 Mayıs 933 pazartesi günü saat 13,5 ta
175680	„	Ekmek	: Kapalı zarfla münakasası 22 Mayıs 933 pazartesi günü saat 10,5 ta.
3574	„	Kuzu eti	: Açık münakasası 22 Mayıs 933 pazartesi günü saat 16,5 ta.
7147	„	Koyun eti	:
5500	„	Süt	: Açık münakasası 23 Mayıs 933 salı günü saat 10,5 ta.
40400	„	Yaş sebze	: Açık münakasası 23 Mayıs 933 salı günü saat 14 te.
11000	„	Yaş sebze	: Açık münakasası 23 Mayıs 933 salı günü saat 15 te .

İstanbul ve Heybeliada Deniz Efrat ve talebesinin altı aylık iaşelerine muktazi yukarda cins ve miktarı yazılı yedi kalem erzakın münakasaları hizalarındaki gün ve saatlerde yapılacağından şartnamelerini görmek istiyenlerin her gün ve itaya talip olacakların da münakasa gün ve saatlerinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım satınalma komisyonuna müracaatları. (1903)

Istanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

666 adet ekmek torbası
666 „ Matra
1272 çift Çorap

1— Yukarda yazılı (3) kalem eşya pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık işi Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğündeki satınalma komisyonu tarafından 3-5-933 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 10 dadır.

3 — İstekliler belli olan saatte iğreti güvenmelerile komisyona gelsinler.

4 — Nümune, şartname ve evsaf kâğıtları her gün satınalma komisyonunda görülebilir. (1920)

Türkiye Cumhuriyet merkez Bankasından:

Bankamız hissedarlarına birinci hesap devresine ait hissetemettüün tevziine Ankara Merkezimizde ve İstanbul ile İzmir Şubelerimizde başlanmıştır.

Bu üç mahalde tediyat Bankamız kişelerinde yapılacak ve her hisse için vergi tevkifatı çıktıktan sonra beş yüz on dört kuruş verilecektir.

Hissedarların ellerindeki % 40 ve 30 makbuzlarının her ikisi birlikte olarak veya muvakkat hisse senedi hükmünde damgalanmış % 30 makbuzile mezkûr tarihlerden itibaren kişelerimize müracaatları rica olunur.

Halen bu üç şehir haricinde bulunup Bankamızın % 40 ve 30 e ait iki makbuzunu almış olan hissedarlarımızın temettüüleri Bankaca bulundukları mahallere gönderileceğinden hissedarlarımızın ellerindeki makbuzlarda yazılı makbuz ve taahhüt numaralariyle şehir isimlerini ve bugünkü muvazzah adreslerini Bankamıza bildirmelerini rica ederiz. (1777)
2167

Bursa İpek Böcekçiliği Enstitüsü Müdürlüğünden:

4321 lira 67 kuruş keşif bedelli Bursa enstitü kışlık muhafaza duvarının inşası 12 Nisan 933 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur. Taliplerin şeraiti haiz olarak ihale günü olan 2 Mayis 933 tarihinde Bursa Ziraat müdürlüğünde komisyonu mahsusuna ve şartname ile projeyi görmek üzere de mezkûr enstitü müdiriyetine müracaatları ilân olunur. (1586) 1900

TİCARET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî şirketlerinden İtalya tabiiyetli (San Marko - San Marco) Vapur şirketi bu kere müracaatla Kumpanya adriyatika di Navigasyone şirketile birleşmesine binaen Türkiyedeki faaliyetine nihayet verdiğini bildirmiştir. Mezkûr şirketle alâkası bulunanların kumpanya adriyatika di Navigasyone şirketine ve icabında İstanbul Mıntakası Ticaret müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.
1556

Ankara: Mekteler Satınalma Konsyonu Riyasetinden:

İnşaat Usta Mektebi için aşağıda muhteviyatı yazılı altı liste muhteviyatındaki inşaat malzemesi kapalı usulile mevkii münakasaya konulacaktır. Talip olanlarının ihale olan 23 Mayıs 933 salı günü saat 15 te Mekteplerin satınalma komisyonuna ve şartnameyi görmek istiyenlerin mezkûr mektep müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

LİSTE 1.

İNŞAAT MALZEMELERİ LİSTESİ:

1. 20 T. Sönmemiş kireç
2. 300 T. Aslan marka çimento
3. 1000 Kg. Alçı beyaz
4. 10 T. Mermer tanesi "taneleri 6 mm"
5. 10 T. Mermer tanesi "taneleri 3 mm"
6. 100 Marka katranlı kâğıt 1 mm kalın

LİSTE 2.

1. 650 M² No. 14 Çinko saç 0,82 kalın
2. 43965 Kg. Muhtelif eb'atta yuvarlak demir "tafsilât demir listesinde"
3. 600 „ Demir tel. 1.mm Kutur yumuşak
4. 600 „ „ „ 3.mm Kutur yumuşak
5. 300 „ „ „ 1. mm „ "Galvanizli"
6. 800 M² 10.mm gözlü galvanizli Rabits teli.
7. 100 Adet 12 cm. kutur galvanizli su borusu bileziği.
8. 15 adet Baca temizleme kapağı köşe demirli 2 kapaklı. 18 × 25 cm. içteniçe.
9. 15 „ Baca duman tapası kapaklı
10. 200 Kg. Çivi 50 mm Tûl.
11. 200 „ „ 70 mm Tûl.
12. 300 „ „ 100 mm Tûl.
13. 1000 „ Kanca 15 mm kutur ve 25 cm. tûlünde 7 cm. iki taraflı sivri.
14. 1000 Kg. Kanca 15 mm kutur ve 30 cm. 8 cm. iki taraflı sivri.

LİSTE 3.

1. 2300 m² İcopal dam kâğıdı 2.87 Kg. m/2.
2. 600 Kg. Tutkallı "soğuk" icopâl
3. 320 m² Marka Walton 3 mm kalın muşamba
4. 350 Kg. Muşamba tutkallı "soğuk"
5. 1200 „ Betondan suyun geçmesinin temini için Sika No. 1
6. 1000 Kg. Soğuk asfalt

LİSTE 4.

1. 200 Kg. Keten tohumu yağı
2. 200 „ Yağlı boya toz halinde sarı
3. 200 „ Terpentin
4. 80 „ Bezir yağı "Englich"

LİSTE 5.

1. Kalıp kerestesi:
   - 15 m³ kalıp kerestesi 0.025 × 0.16 × 4.00 m.
   - 15 m³ kalıp kerestesi 0.025 × 0.18 × 4.00 m.
   - 15 m³ kalıp kerestesi 0.025 × 0.20 × 4.00 m.
2. Kadron:
   - 10 m³ Kadron 0.10 × 0.10 × 4.00 m.
   - 10 m³ Kadron 0.15 × 0.15 × 4.00 m.
3. Kalaslar:
   - 10 m³ Kalas 0.040 × 0.20 × 4.00 m.
   - 10 m³ Kalas 0.050 × 0.25 × 5.00 m.

LİSTE 6.

DÖKME DEMİRDEN MUF BORULARI İHTİYACI

Boruların cıdar kalınlığı 6mm dir.

1. Şekilli olanlar

	Adet	Kutur			Kg.
1.	5 Adet	Dirsek 90°, 100mm	Beheri =	6.60 =	33.00
2.	4 „	„ 30°, 100mm	„ =	5.30 =	21.20
3.	20 „	„ 80°, 125mm	„ =	9,20 =	184.00
4.	15 „	„ 30°, 125mm	„ =	7.30 =	109.50
5.	3 „	„ 90°, 125/150 mm	„ =	10.50 =	31.50
6.	4 „	T "düz" 100mm	„ =	10.90 =	43.60
7.	4 „	Çatal dirsek 45°, 100/125 mm	„ =	14,50 =	58.00
8.	15 „	Çatal 45°,125/150	„ =	20.00 =	300.00

Yekûn: 780.80

2. DÜZ OLANLARI

	Adet	Kutur	Tûl			Kg.
9.	20	125 mm	1000 mm	Beheri	= 21.00 =	420.00
10.	20	125 mm	500 mm	„	= 11.50 =	230.00
11.	24	150 mm	1000 mm	„	= 25.00 =	600.00
12.	16	150 mm	500 mm	„	= 12.50 =	200.00
13.	15	100 mm	1000 mm	„	= 16.70 =	250.50
14.	5	100 mm	500 mm	„	= 8.30 =	41.50

Yekûn: 1742.00

15. 8 100 mm Süzgeçli sifon

Eski ve yeni romatizma, alelûmum mafsal ağrıları ve sinir rahatsızlıklarından muztarip olup ta tamamen şifayap olmak istiyenlere 1 mayıstan eylûl nihayetine kadar

GÖNEN KAPLICALARINI

tavsiye ederiz. Mevkiinin letafeti ve suyunun tesiri şifaisi ile meşhurdur. Hastaların ve zuvarın hoş vakit geçirmelerini teminen bol agaçlıklı parkı, güzel çarşısı ve bilhassa sineması vardır. Esbabı istirahati cami oteli ile ayrıca ikamethaneleri mevcut ve ücretleri mutedildir. Her gün Bandırmaya otomobil ve otobüs vardır.

[2113] 2085

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Istanbul Şubesinden

Bankamız kişeleri 30 Nisan 1933 pazar günü öğleden sonra açıktır. İkramiyeli % 5 faizli 1933 istikrazı tahvillerinin kayıt muamelesi akşama kadar yapılacaktır.

1491

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Erzurum

Vapuru 1 Mayıs

PAZARTESİ

günü akşamı hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515.

(2513) 2295

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

ANKARA

2 MAYIS SALI 11 DE

TRABZON POSTASI

GÜLCEMAL

3 MAYIS ÇARŞAMBA 18 DE Galata rıhtımından kalkarlar.

Tayyare piyangosu

Türkiye dahilinde sekiz senelik en eski ve en maruf şanslı gişe

UĞUR GİŞESİDİR

Şansınızı daima buradan deneyiniz. Siparişler hemen gönderilir.

Cağaloğlu'nda Uğur Gişesi sahibi Ömer Rıfkı Tel. 20342

[2570]

Görülmemiş

Parlak bir muvaffakıyet

Ademi iktidara, Belgevşekliğine ve zafiyeti umumiyeye karşı kat'i tesir gösteren

GLANDOKRATİN

Meşhur Prof. Brown Sesquart ve Steinach'ın keşfidir. Kadın ve erkek farkı yoktur. Her kutu derununda türkçe olarak tarifesi mevcuttur. Her eczanede bulunur. Fiatı 200 kuruştur. Umum deposu: İst. Bahçekapı'da ZAMAN ecza deposudur.

1694 (1407)

Üsküdar Malmudürlüğünden:

Mevkii	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Muhammen bedeli Lira Kr.	Tahminî
Üsküdar	Gülfam H.	Karacaahmet	120/140	Dükkân ve müştemilâtı	4320 00	[illegible]
„	Yenimahalle cad.		183/157	Ev	254 00	2[illegible]/160
„	İcadiye	Çamlıca cad.	79	Ev	937 50	300/480

Yukarea yazılı üç parça emlâk satılıktır. Müzayede 7-5-933 pazar günü saat 15 te açık arttırma ile Üsküdar malmüdürlüğünde. (1674) 1968

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan:

Müflis Mahmutpaşa alt kısmında 256, 258 No. lı mağazada Macit Mısırlı efendiye ait çorap, fanile, kazaklar vesair birinci arttırmada kanuni kıymetini bulmadığından ikinci arttırması 2 Mayıs 33 salı günü saat 10,30 da yapılacağından isteyenlerin mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (2618)

Gedikpaşa'da Jandarma Satınalma Komisyonundan:

20000 Boş numara lavhası ve 20000 mat Şua satın alınacağından taliplerin 2-5-1933 salı günü saat 10 dan 11 re kadar pazarlığa girmek üzere maliyeye yatıracakları teminatı evveliye makbuzlarile komisyonumuza müracaatları (1915)

Askerî fabrikalar ilânları

[illegible] Talip olanlar şeraitini görmek üzere pazartesi, perşembe günleri ve mezayedeye girmek için de 1 Mayıs 933 pazartesi günü saat 14 te Bakırköy barut fabrikasında satınalma komisyonuna müracaat etmeleri. (241) (1847)

ZAYİ — 3045 No. lu tek arabamın plâkasını zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Ahmet (2640)

ZAYİ — 1923 sicil numerolu arabalık chiliyetnamemi kaybettim Yenisini alacağımdan hükmü yoktur. Veys (2[illegible])

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No	Hisseye göre hammen
368	Yedikule	İmrahor İlyas B.	İmrahor caddesi	Kâgir hane, dükkân	Tamamı	20.22	5000 T.
269	Fener	Balat Karabaş	Balat caddesi	Kâgir dükkân ve hane	„	169	1200
370	Yedikule	Kürkçübaşı	Yedikule	Kâğir iki hane	3/10	11,13	800
371	Fener	Haraççı Kara Nehmet	Fener	İratlı arsa	1/2	93,95,97	500
372	Tarabya	Tarabya	Souksu yolu	Bağ	Tamamı	35	75
373	„	„	„	„	1/4	33	100
374	„	„	„	„	Tamamı	32	180
375	Paşabahçe	Paşabahçe	Ayazma	Arsa	„	9,1,3,5	531
376	Beyoğlu	Kamerhatun	Şirket	İki arsa	1/2	27.92	150
377	Kadıköy	Rasimpaşa	Ayrılıkçeşme	Ahşap hane	Tamamı	16	800
378	„	„	Rıhtım iskelesi	Kâgir hane	„	42	5000

Pey akçelerile ihale bedelleri nakten veya gayri mübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'i ihaleleri 11/5/933 perşembe günü saat on beştedir. Arzu edenler % yedi buçuk pey akçesile Bankamıza müracaatları. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye rüsumu müşteriye aittir. (1835)

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

Asrı saadete doğru..

Telkin edenler, telkine uyanlar - Politikada dindarlık ve dinsizlik!

Ankara, Teşrinisani, 1920

Bir meb'us arkadaş anlattı:

— "Dün Kuyulukahvede oturuyorum. Şiddetli yağmur yağıyordu. Sırsıklam olmuş bir zat hızla kapıdan girdi. Boynu ve başı sarılı olan bu zat, ... meb'usu ... Beydi. Doğruca yanıma gelip oturdu. Hemen cebinden küçük bir defter çıkardı. Bana halkçılık zümresi altında bir zümre yapılmakta olduğunu, bunun çok hayırlı bir iş olacağını, her (vatanperverim!) diyen adamın buna girmesi lâzımgeleceğini anlattı. Sonra nizamnamenin bazı maddelerini okuduktan sonra benim de bu teşekküle girmemi teklif etti. Ben kendisine dedim ki: "Teşekküle dahil olmak için lâzımgelen esasları okuduğunuz maddelerden anlıyorum, fakat asıl teşekkülün gayesini ve esas prensiplerini anlatır mısınız?,, Bunun üzerine muhterem meb'us şu cevabı verdi:

— Size bunu muhtasaran, iki kelime ile izah edebilirim. Teşekkülün gayesi, *Asrı saadetteki müşterek samimiyeti iade*den ibarettir!,,

Bu meb'us arkadaş, hikâyesini anlattıktan sonra şunları da ilâve etti:

— Yahu, nereye gidiyoruz? Düşüncede, gayede müşterekiz! diye herkese, her yerde ve bütün dünyaya karşı ileri sürdüğümüz iddiaları bu kafa ve bu görüşle nasıl yürüteceğiz? Mecliste olsun, idarî, siyasî ve askerî her meseleyi yaltıyacı şeriat gözile görmekten ne vazgeçeceğiz?..,,

* * *

Ne halkı dinsizliğe teşvik edecim, ne kendimiz dindar olmaktan kalım. Fakat din ve şeriat meselerinin görüşüleceği zemini, zamanı da doğru tayin edelim. Humusî meclislerde olsun, umumî içtimalarda olsun, her mevzu üzerine söz söylemek istiyenler, sanki bir nakarat gibi şu sözlerle başlıyorlar:

— İslâm dini terakkiye mani değildir. Arap medeniyeti.... ilâh. Eğer herkes, dindarlığı hakikî kanaat hâlinde müdafaa etseyler, günün [illegible] hâlinde müdafaa etseyler, ihiyesine uymak için diyeceği olmazdı. [illegible] zer sözlerin ço-

Feyzi Efendi

Öyle bir kanaat var ki olduğundan fazla dindar gözükmek; bugün için muvaffakıyet vâsıtasıdır. Taassup zihniyetinin zarar ve faydalarını Ankaradaki tesirlerile ölçersek yanılırız. Burada hem nizamın, hem de gayenin kuvvetli bekçileri var. Halbuki uzaklarda, vilâyetlerde vaziyet öyle değildir. Şeriat ve taassup uğruna fenalık yapanların cezasını kim görüyor? Yazık ki, zarar görenler, telkin edenler değil, telkine tâbi olanlardır. Osmanlı tarihi misallerle doludur: "Din batıyor, şeriat elden gidiyor!,, diye ayaklananlar bir taraftan ceza görürken, öbür taraftan bunları kışkırtanlar, enbiyânın vârisleri gururu ile haklı ve hâkim vaziyetlerini daima korumayı biliyorlar....

* * *

Bir kaç gün evvel Büyük Millet Meclisinde söylenen bir kaç sözü olduğu gibi defterime geçiriyorum:

Feyzi Efendi (Malatya) — Cenabı Peygamber emrediyor ki: (lâmihre... yani otuz dirhemden fazla mühür yoktur. (Yanlış, yanlış sesleri..)

— Git medresede oku!..

— Sözünü geri al, hadîs yanlıştır.

Feyzi Efendi (devamla) — Genç kızlar, genç oğlanlarındır.

Mehmet Hulûsi Efendi (Yozgat) — Ya doğru okusun, ya insin.

Feyzi Efendi (devamla) — Genç kız, genç oğlanlarındır. Bu[illegible]na diken[illegible]

Şehir işleri

Bir ev işçileri bürosu açılacak

ANKARA, 29 (Telefonla) — Belediye Meclisi bugün avukat Mümtaz Beyin reisliği altında toplanarak şehre ait mühim birkaç meseleyi görüşmüştür. Bu meyanda ev işçileri hakkında hazırlanan talimatname görüşülerek kabul edilmitşir. Bu talimatnameye göre belediye bir ev işçileri bürosu açacaktır. Bundan başka mec lis şehir civarındaki kaynaklardan ve İstanbuldan getirilen memba sularının kontrolünü temin için 20 kiloluk tenekeden 100, lokanta ve otellerden sürülen küçük şişelerin her birinden 10 ve damacana ile, bidonla gelen suların her kilosundan 5 para harç alınmasına karar vermiştir. Hamam ücretlerinin de tenzili hakkında encümenin teklifi kabul edilmitşir. Halkın ucuzca yıkanmasını temin için bir ikinci sınıf ihdas edilmiş ve bu rada yıkanma için 25, birinci sınıf için 40, hususî sınıf için 50 kuruş ücret konmuştur. Bu fiyatlar erkekler kısmı içindir. Kadınlar kısmının ücretleri olduğu gibi muhafaza edilmiştir.

Yeni otobüsler

ANKARA, 29 (Telefonla) — Moskovadaki sanayi heyetimizden belediye reisliğine gelen telgrafta Ankara şehri için otobüs yapacak olan otomobil fabrikasile temas edilerek Ankara belediyesinin teklif ettiği tadilâtın kendilerine tebliğ edildiğini ve tekliflere müsbet cevap alınıncaya kadar tecrübelerin yapılacağı bildirilmektedir.

Ankara sergi binası için yardımlar

ANKARA, 29 A.A. — Ankarada yapılacak sergi binası inşaatı için bugüne kadar yapılan yardımlar şudur:

Cümhuriyet hükümeti 130,000 lira, Iş Bankası 20,000, Ziraat Bankası 20 bin, Sanayi ve Maadin Bankası 20,000 Cümhuriyet Merkez Bankası 10,000, Emlâk ve Eytam Bankası 10,000, Osmanlı Bankası 5000, Alpullu şeker fabrikası 5000. Ada Pazarı Bankası 2,000, Aslan Çimento fabrikası 2,000, Türk çimento fabrikası 2,000.

Yeni neşriyat

Tıp dünyası

Ayda bir çikan Tıp dünyasının [illegible]ci sene 12 inci sayısı Sadeddin [illegible] Şerif Korkut, Kudsi Kudret, [illegible]din Kerim Beylerin makaleler[illegible]va etmektedir.

Mimar

Her ay çıkan mimarî ve [illegible]lar mecmuasının 27 nci [illegible] bir mündericat ile çıkmıştır. Bu nüshada şehir mi[illegible] mimar Şahabettin Bey[illegible] ve makalesi ile memleket[illegible] marî eserleri hakkın[illegible] saire bulmaktadır.

[illegible]kom. ilânları

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat için (5000) kilo kuru üzüm 2-5-933 salı günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (627) (1919)

* * *

Maltepe askerî lisesi için iki adet camekânlı dolap 3-5-933 çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vaktinde komisyona müracatları. (626) (1918)

Ş. Cemiyeti reisi an[illegible]tıyor

Tarifeyi dinliyen yok, herk[illegible] taksilere pazarlıkla biniy[illegible]

[illegible]in durduğu sokak..

Ankarada oto[illegible]

ANKARA, 29 (Milliyet) — [illegible] Cemiyeti reisi Hayrı Bey anlat[illegible]

— Ankarada topu topu yüz [illegible] on beş resmî ve seksen husus[illegible] Bunlardan başka altmış kam[illegible]yonet, seksen de kaptı kaç[illegible]

Bizde kayıtlı şoför beş [illegible] Muavinleri kaldırdık. Şo[illegible] bugünkü ihtiyaçtan çok[illegible] şoför

Piyasada çalışan [illegible] sekseni şoförlerindir. [illegible]u işte ekolmıyan araba yüzde[illegible]ıyor. Eski-

Evvelemirde söyli[illegible]bal gibi gemek kalmadı. Git g[illegible] çalıştırıyoden benim bir ara[illegible]birini kazanaçiniyordum, şimd[illegible]ir otomobilin rum, o zamanki[illegible]cak bulur, yüzmıyorum. Üç [illegible]ine kalırdı. Şimmasrafı yüzde[illegible]vergilerin yüksekde kırkı beh[illegible]ından ancak mal di benzin, m[illegible]ş kalıyor, yüzde liğinden, m[illegible] sahibine y[illegible] seksen b[illegible]ile para ayıramıya-

[illegible] işlerimizin bu hâle

Herk[illegible]da kendimiz sebep olcağı s[illegible]xitabını bilmeyen bir çok gelm[illegible]ıyor diye birer kaptı kaçduk[illegible]a kapıp koyuverdiler. Sonkir[illegible]si birleşip bir telefon aldı, t[illegible]ucuz pazarlıkla müşteri kaptılar. Bunlar da otomobilcilias[illegible]ı berbat etti. Hele şu kaptı [illegible]a hiç iş yok. Benim Berliet mar[illegible]emmel bir kaptı kaçtım var, size [illegible]ın hesabını vereyimde şaşın. Bu [illegible] bir ayda: 52,65 benzin, 42,60 şo[illegible] 10 belediye, 17 tamir parası olarak [illegible]nan yüz yirmi lira yirmi beş kuruş [illegible]asraf yapmış. Bu yekûndan başka eline de 68,60 geçmiş. Demekki bir ayda topu topu yüz doksan lira seksen beş kuruş almış oluyoruz. Bir kere düşünün; benim elime kalan bu altmış küsur liraya arabanın, lâstiklerin amortismanı, daha başka vergiler de dahil değil iş midir bu sanki?

Sonra, size birde taksi arabalarından birinin masrafını bulayım. İşte, bu arabam da geçen ay yüz üç lira on beş kuruş kazanmış. Bundan yirmi beş lira doksan kuruş şoföre, 37 lira benzine, 10 amortisman ve tamire, beş lira belediye vergisine, 6 kazanç vergisine, kırk kuruş cuma ruhsatiyesine, on iki buçuk lira da idarei hususîye hissesine düşeni çıkınca bize 12,60 kuruş kalmış. Buyurun güle güle yiyin bakalım.

Halkta bir telâkki var; otomobiller kazanıyor. Nerede bu bolluk? Karşılıklı müşteri bulmak kabil değil, ya müşteriden boş döneriz, yahut müşteriyi almağa boş gideriz. Bağ yolları fena olduğundan lâstikleri çabuk eskitir., benzin ve yağ pahalı . . . Gel de kazan.

Sonra, herkeste bir de İstanbulda otomobil daha ucuz düşüncesi var. Neden ucuz olsun, hesap meydanda: İstanbul ile Ankara saatleri arasında fark yok. Yalnız açma = antrelerde vehleten bir fark var gibi gözükür. Çünkü İstanbulda antre yirmi altı, Ankarada elli kuruştur. Fakat İstanbulunkiler her yüz otuz üç metrede iki kuruş atar, bizimkiler ise her ikiyüz metrede üç kuruş atar. Her ikisi de kilometre hesabile on beş kuruş eder. Onlar saati açtığı zaman iki yüz metreyi müteakip iki atıyor, bizimkilerde saati açtıktan altı yüz metre sonra üç atıyor.

Daha, daha. . Bizde gûya saat on

Şoförler cemiyeti reisi Hayri Bey

birden sonra yirmi beş kuruş gece zammı, şehir harici için de elli kuruş fark var değil mi?.. Veren kim; bunlar sözde kaldı. Herkes pazarlık etmeden arabaya adım atmıyor.

İstanbulla bizim bir olamayışımızın ,olamıyacağımızın bir sebebini de masraflarımızın onlara nazaran çokluğunda aramalıdır. İstanbul gibi burada karşılıklı müşteri bulmek mümkün değildir. Benzinin tenekesi İstanbulda üç yüz doksan, burada dört yüz altmış beş kuruştur. Yağ orada yirmi beş, burada otuz beştir. Aylık yıkama ve yatma ücreti İstanbulda on beş, burada otuz liradır, Malzeme fiatlerinin bepsi oraya nazaran farklıdır, daha sayayım mı? . . .

Hulâsa; şu muhakkakdır ki İstanbul otomobilcileri bizden çok fazla kazanır Bizim fiatlerimizin onlara nazaran az tespit edildiği meydandadır.

* * *

Hayri Beyin meslekdaşlarını haklı çıkarmak için söylediği esbabı mucibe beni ikna etti. Bilmem kariler ne fikirdedirler?

Mumaileyh ayrılırken bana bir teşebbüslerinden da bahsetti:

— Biraz ekmek parası çıkarmak için bir teşebbüse de baş vurmağa niyet ettik. Meselâ altı, lira gibi az bir ücretle yaz sezonu için Bursaya seferler tertip edeceğiz. Bu seferler için araba tedarik etmek üzere Frdla müzakeredeyiz. Tecrübeli şoförlerin idare edeceği bu yeni arabalarla rahat ve seri bir şekilde medenî kârvanlar tertip eyliyeceğiz. On saatten de az bir zamanda Bursaya yolcu götürmek kabil olacaktır. Her hangi bir muhalefeti havaiye ve saire ihtimalile köylülerle uyuşup temiz konaklar tedarik edeceğiz. . Hulâsa Bursanın sıhhat verici varlığından Ankara halkının ucuzca istifadesini temin eyliyeceğiz. Ne yapalım şehirlerde bize ekmek kalmadı. .

Ben bu teşebbüse dair bir mülâhaza sert etmiyeceğim Yalnız Demiryollar idaresinin kulakları çınlasın diyeceğim.

S. R.

Fatih Malmüdürlüğünden

Vergi borcundan dolay müzayedeye vazolunan Eyi te Abdülvedut mahallesin yalı caddesinde 5 ve 6 No. fabrikada mevcut bulunan t bî pamuklara mahsus alât edevata talipleri tarafında verilen bedelin haddi lâyı bulmamış olduğundan dola yı müzayedesi 15 gün müd detle temdit edilmiştir.

Görmek için Eyüp maliy şubesine müracaat edilmes ve yevmi ihale olan 3-5-93 tarihinde çarşamba günü saa 14 ten 16 ya kadar mahallin de bulunacak olan satış ko misyonuna müracaatları. (1892)

Sultanahmet sulh üçüncü hukuk mahkemesinden :

Ali Riza Bey ile İstanbul vilâyeti de tardarlığının şayian ve müşteriken Mutasarrıf oldukları Gedik paşada eski esir Kemal ve yeni Saraç İshak mahallesi eski tiyatro ve yeni esir Kemal camii sokağında eski 16 yeni 32 numaralı üç kattan ibaret ve zemin katında bir mutbah ve bir yemek odası ve bir aralık ve bir kuyu ve sarnıç ve birinci katta ufak bir Taşlık ve bir sofa ve iki oda ve bir helâ ikinci katta bir sofa ve iki oda ve sabit bir dolap ve üçüncü katta bir oda bir sofa ve bir helâ ve bir yüklük ve bir sabit dolap ve derununde elektrik ve terkos tesisatını havi hanenin izalei şuyuu zımmında furuhtu tekarrür ederek müzayedeye vazedilmiştir Kıymeti muhammineesi 3000 üç bin liradır. Birinci açık arttırması 30-5-933 tarihine müsadif salı günü saat on beşte icra edilecektir. Kıymeti muhamminesinin yüzde yetmiş beşini bulduğu taktinde ihalei katiyesi yapılacak tır. Bulmadığı taktinde son arttıranın teahhüdü baki kalmak üzere on beş gün müddetle temdit ile ikinci açık arttırması 20-6-933 tarihine müsadif salı gü nü saat on beşte icra edilecektir. Müterakim vergiler hissedarlara tellâliye bayia aittir. Talip olanların kıymeti mu hamminesinin yüzde yedi buçuğu nisbe tinde pey akçesini hamilen ve yevmi ve saat mezkûrde Sultanahmet sulh üçüncü hukuk mahkemesine 933-10 numara ile müracaatları ilân olunur.

(2620)

İHTİRA İLANI

« Mil yatağı» hakkında istihsal olunan 22 Nisan 1931 tarih ve 1136 numaralı ihtira beratı ile «Tek parçalı mil mahfazalarında taksim edilmiş ve kapatılmış yatak parçalarının sureti tanzimi» hakkında dahi istihsal olunan 22 Nisan 1931 tarih ve 1137 numaralı ihtira beratları bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrü ferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (2255)

Ankara SİNEMALARI

Yeni — **Bugün bugece**

Adalar şarkısı filminin unudulmaz emsalsiz yıldızı

LUPE VELEZ'in [illegible]aslarile, şarkılarile her filminden da[illegible] güzel bir şekilde vücude getirdiği biricik eseri:

IRIK KANATLAR

[illegible]veten: 1 — Edvardo Biyanko orkest[illegible]ı; 2 — Kohen itfaiyeci. 3 — Dünya haberleri.

Bugün bugece — **Kulüp**

Nefis bir musiki ile fevkalâde hissî ve müessir sahnelerle dolu film

(İzlerini bırakmadan kaybolan kızlar)

Sarışın Kızlar Ticareti

İlâveten: 1— Kohen itfaiyeci. 2 — Dünya Haberleri.

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu Şeker Fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, Kilosu 36,75 Kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı, 4 üncü Vakıf han 4 üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker Telefon: 24470-79

1490